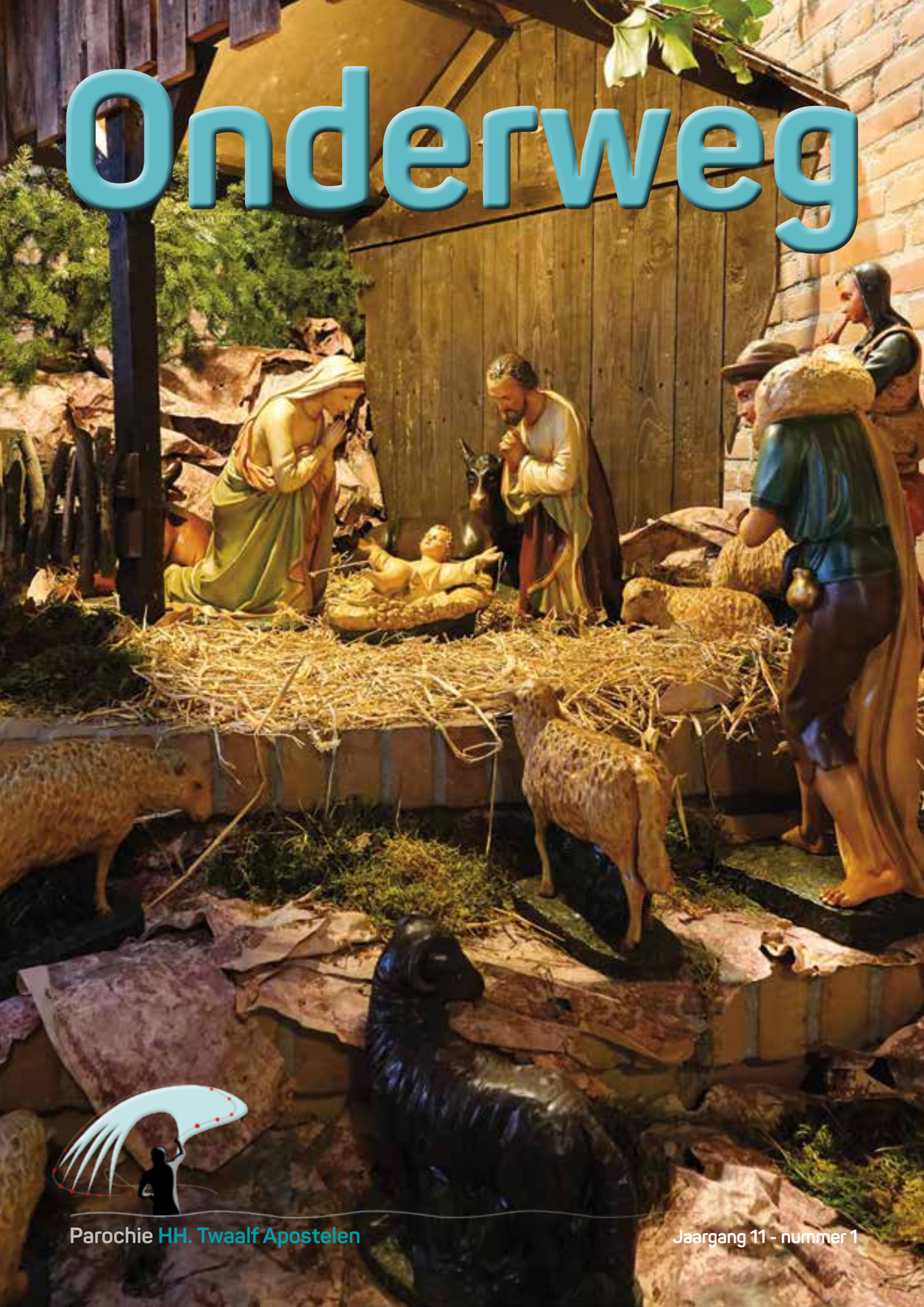

Onderweg

Jaargang 11, nummer 1

Periode 26 november 2022 t/m 15 januari 2023

Verschijningsdatum volgend nummer:

Jaargang 11, nummer 2: 6 januari 2023

Betreft periode 14 januari t/m 5 maart 2023

Inleveren kopij tot 16 december 2022

Colofon

Zie pagina 12.

Inhoud

Cover: de kerststal in de H. Josephkerk in Lochem

2 Voorwoord**3 Van de pastores****4 Afscheid Cappella St. Jan****Laatste Woord- en communie-
viering Andriessenhuis****Terugblik platformavond****5 Van de bestuurstafel****Energiekosten in 2023****Ariëns Prijs voor Diaconie 2022****6 Stichting Vrienden van Dora
Visser****Bezinnend op weg naar
Kerstmis****6 De digitale adventsretraite
2022 van de Jezuïeten****7 Lokaal Geloven****8 Vespers op de zondagen van de
Advent****9 In de spotlights****10 De verrassende Chazia Mourali
Byzantijs****11 Kerstgroepen uit alle
werelddelen****Adventsactie****12 Colofon****Aandacht voor****13 Bijlage vieringschema****Doordeweekse vieringen****14 en 15 Vieringschema****16 en 17 Kids & Teens****18 t/m 31****Uit de geloofsgemeenschappen****32 Tabernakel en godslamp in
Keijenborg****Voorwoord**

Nog even en het jaar is alweer om. 2022, het was geen best jaar. Toen we in februari na twee jaar eindelijk de corona-ellende achter de rug hadden, begon die vreselijke oorlog in Oekraïne. Een Europees land viel een ander Europees land aan, dat hadden we sinds de Tweede Wereldoorlog niet meer meegemaakt. Een afschuwelijke oorlog, in de eerste plaats natuurlijk voor de Oekraïners, maar ook voor al die Russische jongens die gedwongen worden om te vechten in hun buurland. Maar de oorlog heeft ook ons in de greep, al ging het alleen maar om de stijging van de energieprijzen. En wat eigenlijk nog erger is: de dreiging van een escalatie. Waar gaat dit eindigen? Sinds het gewapende conflict uitbrak hebben we elke zondagse viering gebeden voor een oplossing, voor de vrede, in het oosten van Europa, en terecht, want het is zeer belangrijk.

Het nieuwe kalenderjaar laat nog even op zich wachten, maar het nieuwe liturgisch jaar begint zondag 27 november al met de eerste zondag van de Advent. Het woord 'Advent' is afkomstig van het Latijnse 'adventus' dat komst betekent. We wachten op de komst van Christus, het Licht der Wereld. We wachten op de komst van het Licht in de duisternis van deze wereld. Dat hebben christenen natuurlijk al tweeduizend jaar gedaan, maar voor mijn gevoel is het verlangen naar dat Licht dit jaar groter dan ooit. Laat dat Licht komen, we kunnen niet stoppen om ervoor te bidden en erop te hopen. Moge het een goede Kerst worden, daar wachten we op!

*Hans Limbeek***PCI - Noodhulp**

Heeft u om wat voor reden dan ook hulp nodig? Neem contact op met de Parochiële Caritas Instelling (PCI)
Email: pci@12apostelen.nl
www.pci12apostelen.nl

Telefoonnummer voor:

**Ziekenzalving, ziekenzegen
en uitvaart 06 103 19 638**

Op een bijzondere nacht

Ergens aan het eind van de vorige eeuw heeft Herman Finkers met anderen een kleine tekenfilm gemaakt gebaseerd op het kerstverhaal. Het verhaal van de geboorte van Jezus wordt in dit filmpje gesitueerd in Twente. Ik heb het filmpje al meerdere keren met een welgemeende glimlach bekeken. Ik kan u allen aanraden om het een keer te bekijken. Op YouTube is het nog steeds te zien.

Het bewuste filmpje heet "Kroamschudd'n in Mariaparochie". Kroamschudd'n is de Twentse benaming van kraamvisite. Daar waar een kind geboren is komen mensen met geschenken bij de gelukkige jonge familie. Met een glimlach zie je de verschillende Bijbelse figuren bij Jozef en Maria verschijnen in een behoorlijk authentiek Twents jasje. Tot zover dit filmpje van Herman Finkers.

Ik kom met dit verhaal omdat 'het hemelse' gekarakteriseerd wordt door een strak heldere hemel vol blinkende sterren. Ik kreeg de associatie met het verhaal van eerste kerstdag. Binnenkort begint de Advent, de voorbereiding op Kerstmis. Hoe mooi de Advent ook ingekleurd zal worden door kerstmarkten, kerstprogramma's, enzovoort, toch is de Advent een stille tijd ter voorbereiding. Het is een tijd die binnenshuis kleur krijgt door overal stemmig licht te ontsteken. Het stemmig licht openbaart zich langzamerhand in een immens lichtspektakel in vele straten en bij veel mensen thuis. De winkelcentra zijn vaak al eerder begonnen om de sfeer alleen maar te verhogen.

We leven naar de kerstdagen toe. Wat schriftteksten betreft vind ik persoonlijk de lezingen van eerste kerstdag het absolute hoogtepunt. Vooral de proloog is hierin de kern waarom we Kerst met elkaar vieren. Daarom enkele korte overwegingen naar aanleiding van een paar zinnen uit dit Evangelie.

In het begin was het woord, en het woord was bij God, en het woord was God.

In 'Kroamschudd'n in Mariaparochie' komt steeds een prachtige sterrenhemel

in beeld. Van daaruit wordt een kind geplaatst midden tussen Maria en Jozef. Deze komische scene mag je ook zien met een diepere betekenis. De unieke geboorte van Christus wordt geplaatst in het grote geheel van Gods' altijd aanwezig zijn. Met de zin van Johannes komen we automatisch terecht bij het scheppingsverhaal, waarin God tegenwoordig is boven al de chaos, al het niets. Alles moest nog geschapen worden. Of Jezus hierin ook al aanwezig was, is een grote theologische vraag die velen heeft bezig gehouden. Ja, 'het was in het begin bij God' zoals Johannes dit omschrijft. In ieder geval worden we gelijk meegenomen in het geheim dat we juist deze dagen willen vieren, beginnend in de Advent.

Het Licht schijnt in de duisternis, maar de duisternis nam het niet aan.

Licht en liefde gaan gezamenlijk een rol spelen in het leven van Jezus. Wat is de waarde van deze woorden als we geconfronteerd worden met oorlogen en vele vluchtelingen? Hoor de verhalen van de mannen, vrouwen en kinderen over wat zij hebben meegemaakt. Zij maakten alleen maar duisternis mee. Dankbaarheid klinkt als ze menselijke aandacht van ons krijgen. Samen weten we dat het Licht altijd zal overwinnen. Met Kerstmis is bidden voor vrede een wezenlijk onderdeel van ons samen vieren.

Het Woord is vlees geworden, en heeft onder ons gewoond.

Daar gaat het om als we Kerstmis vieren. Alle dagen van Advent tot 'de Doop van de Heer' gaan over de mens die onder ons wilde wonen.

Hij kwam met de boodschap van licht en vrede. Alles wat Hij ons duidelijk wilde maken klonk soms radicaal maar het waren altijd woorden van liefde. Deze mens, de Zoon van God, wilde onder ons verblijven door naast de mens te staan. Velen zijn leerling van Hem geworden door Hem te volgen en het Evangelie als een licht te doen stralen in een wereld met duisternis.

Laten we ons eensgezind voelen om het Licht in ons te laten schijnen om zo zijn Blijde Boodschap gestalte te geven. Ik wens u een lichtvolle Kerst toe waarin vrede en liefde mogen klinken.

Pastoor Harry Scheve

Laatste woord- en communieviering in het Andriessenhuis

Zolang wij ons kunnen herinneren waren er op de eerste vrijdag van de maand vieringen vanuit de R.-K. Kerk in het Andriessenhuis in Borculo, eerst in het oude en later in het nieuwe huis. Destijds kwam de pastoor met een koster en waren het veelal eucharistievieringen. Maar na de samenvoeging van twaalf, later veertien parochies, werd dat moeilijker. De werkgroep 'woord- en communievieringen' werd gevraagd om zes keer per jaar een viering te verzorgen en daarnaast kwam er zes keer per jaar een lid van het pastoraal team. Dat ging jarenlang heel goed. Afgelopen voorjaar is besloten dat onze parochiekerk in Borculo per 1 januari 2023 voor het overgrote deel wordt gesloten en dan wordt het lastig om door te gaan met vrijwilligers van de werkgroep. Ook zij worden ouder en aan

alles komt een keer een eind, zo ook aan de vieringen in het Andriessenhuis.

We willen in het bijzonder Diny Donderwinkel en Riky ten Thije hartelijk danken voor het voorgaan in de afgelopen jaren en voor hun aanwezigheid als de

leden van het pastoraal team voorgingen. Het is jammer voor de bewoners dat er geen vieringen meer zijn, maar diaken Günther Oude Groen komt nog wel regelmatig om mensen te bezoeken. Vrijdag 2 december 2022 is de allerlaatste viering!

Terugblik platformavond

Op woensdagavond 12 oktober 2022 heeft er een platformavond plaatsgevonden.

De locaties waren goed vertegenwoordigd. De procescoördinatoren Harry Bisseling en Cor Peters gaven een presentatie over *Lokaal geloven*. Voor dit thema hebben de geloofsgemeenschappen hun plannen ingediend. De plannen werden per geloofsgemeenschap gepresenteerd. Dit werd op prijs gesteld door de aanwezigen. Zo kreeg men een inkijk in de collega geloofsgemeenschap.

In kleine groepen volgde een bespreking van de plannen. Er zijn zorgen en vragen over de toekomst van de geloofsgemeenschappen in onze parochie: Wat staat ons te wachten? Er werden veel vragen gesteld. Deze vragen krijgen allemaal aandacht in een volgend overleg in november. Een van de vragen: Kan er een pagina in *Onderweg* komen voor ideeën rond *Lokaal geloven* vanuit de locaties? Dat werd toegezegd; op pagina 7 leest u er meer over.

Alle informatie over de toekomst van de parochie, waaronder het proces rond kerksluitingen, vindt u op de parochiewebsite onder het blok 'Toekomst Parochie'.

Afscheid Cappella St. Jan

Zoals u ongetwijfeld zult hebben gemerkt, zingt de Cappella St. Jan al enige tijd niet meer tijdens de vieringen op zondagmorgen in de St. Jan (H. Johannes de Doper) in Zutphen. Na ruim 42 jaar is er een eind gekomen aan de samenwerking van de Capella St. Jan met de parochie HH. Twaalf Apostelen, mede doordat de geloofsgemeenschap Emmanuel/H. Johannes de Doper tegenwoordig niet meer een zelfstandige parochie is en de St. Jan een van de vele kerken binnen de parochie.

Graag willen wij van de parochianen afscheid nemen met een concert, waarin we een dwarsdoorsnede van ons uitgebreide repertoire ten gehore zullen brengen. Het concert zal plaatsvinden op zondag 20 november a.s. om 15.00 uur in de St. Jan en zal ongeveer een uur duren. Na afloop daarvan bent u uitgenodigd om onder het genot van een drankje en een hapje in de kerk na te praten.

We stellen uw komst zeer op prijs.
Cappella St. Jan

VAN DE BESTUURSTAFEL

De afgelopen tijd is gewerkt aan de begroting voor 2023. De begroting voor het komende jaar laat een tekort zien van maar liefst € 250.000. We hebben te maken met teruglopende inkomsten door de aangekondigde kerksluitingen en door de terugloop van het aantal kerkgangers. Aan de andere kant lopen de kosten juist op. Wie heeft niet gehoord van de stijging van de energieprijzen? Ook alle overige kosten zullen met de huidige inflatie stijgen.

Elders in 'Onderweg' kunt u lezen hoe we proberen de hoge energieprijzen in de hand te houden. Uit de begroting blijkt dat naast de krappe bezetting van het pastoraal team, het ook financieel gezien niet haalbaar is om alle kerkgebouwen open te houden.

Het onderhoud en de energiekosten van veertien, veelal monumentale gebouwen zijn voor de parochie niet langer op te brengen. Hiernaast vindt u de cijfers. Alle bedragen zijn in duizenden euro's.

Wij wensen alle parochianen en elke locatiebestuurder een Zalig Kerstmis, een gezond en gelukkig 2023 en een financieel gezonde toekomst.

Kees Koersvelt,
penningmeester parochiebestuur

	Begroting 2023	Begroting 2022	werkelijk 2021
Exploitatiesaldo			
Bijdragen parochianen			
Kerkbijdragen	250	311	316
Collecten	40	51	39
Stipendia	13	14	11
Overige bijdragen parochianen	37	55	51
	<u>340</u>	<u>431</u>	<u>417</u>
Opbrengsten uit beleggingen			
Opbrengsten onroerend goed	285	274	276
Opbrengsten uit effecten	98	68	80
	<u>383</u>	<u>342</u>	<u>356</u>
Opbrengsten begraafplaatsen	<u>95</u>	<u>108</u>	<u>181</u>
Totaal opbrengsten	<u>818</u>	<u>881</u>	<u>954</u>
Kosten			
Persoonskosten	249	270	325
Kosten onroerend goed	446	388	304
Kosten begraafplaatsen	44	42	43
Rentekosten en beheer effecten	32	27	23
Kosten eredienst	56	53	37
Kosten pastoraal	65	59	35
Bijdragen bisdom	86	86	121
Beheerskosten	97	104	78
	<u>1075</u>	<u>1029</u>	<u>966</u>
Totaal kosten	<u>1075</u>	<u>1029</u>	<u>966</u>
Exploitatiesaldo	<u>- 257</u>	<u>- 148</u>	<u>- 12</u>
	Begroting 2023	Begroting 2022	werkelijk 2021
Opbrengsten	818	881	954
Kosten	1.075	1.029	966
Exploitatiesaldo	- 257	- 148	- 12

Energiekosten in 2023

Waarschijnlijk heeft u meegekregen dat de energieprijzen de pan uitrijzen. Wij hebben van onze energieleverancier 'Energie voor Kerken' te horen gekregen dat de energietarieven in 2023 vier keer zo hoog zullen zijn als in 2022. Dit betekent voor onze parochie dat – als we geen maatregelen nemen – de kosten zullen stijgen van € 75.000 naar € 300.000, een verhoging dus van maar liefst € 225.000! Deze kostenstijging is een flinke aanslag op de financiën van de parochie. Het is daarom dringend gewenst c.q. noodzakelijk stevig op het energieverbruik te bezuinigen.

Als we het dringende advies van het bisdom zouden volgen, dan moeten we in de wintermaanden alle kerken sluiten en alleen nog de kerk in Zutphen openhouden. Zover wil het parochiebestuur niet gaan, maar we gaan het energieverbruik wel flink

verminderen. Per locatie kunnen de maatregelen verschillen.

Wat gaat er in elk geval gebeuren?

- 1 De verwarming in de kerken zal lager worden ingesteld en we raden u daarom aan bij kerkbezoek warme kleren aan te trekken.
- 2 Voor bijeenkomsten met slechts weinig deelnemers wordt de kerk niet verwarmd.
- 3 Bij strenge kou worden alle kerken gesloten en wordt alleen in het eucharistisch centrum in Zutphen gevierd.

Samen kunnen we de kostenstijging verminderen. Wij vragen u om begrip voor deze maatregelen.

Kees Koersvelt,
penningmeester parochiebestuur

Uitreiking Ariëns Prijs voor Diaconie 2022

Op 22 oktober reikte mgr. Hoogenboom de Ariëns Prijs voor Diaconie uit in het Titus Brandsma Huis te Deventer.

Dit jaar behoorde 'Het Brede Dak' in Zutphen en Ruurlo tot de genomineerden voor de publieksprijs. Helaas kreeg het project te weinig stemmen om te winnen.

Stichting Vrienden van Dora Visser

In de jaren zestig van de vorige eeuw ontdekte Bert Kerkhoffs, journalist bij de Gelderlander, per toeval het graf van de gestigmatiseerde Dora Visser in Olburgen. Bij nader onderzoek kreeg hij het dagboek van pastoor Teus Kerkhof in handen. Kerkhof was toentertijd de biechtvader van Dora. Bert publiceerde erover in De Gelderlander en zo kwam de devotie voor Dora op gang. Toen er op voorspraak van Dora onverklaarbare dingen gebeurden, werd in 1990 een stichting in het leven geroepen die zich ten doel stelde de zaligverklaring van Dora tot stand te brengen. De inspanningen werden – na zorgvuldig onderzoek door onafhankelijke artsen – beloofd met de goedkeuring van het dossier over het wonder. Daarna werd er onderzoek gedaan naar de faam van heiligheid. Dit dossier ging na zorgvuldig onderzoek door de historische commissie van het bisdom naar Rome. Beide dossiers werden door Dhr. Ronald Valk in het Italiaans vertaald en goedgekeurd.

Ondertussen werd de persoon die het wonder aanging opnieuw opgeroepen voor onderzoek en ook werden er getuigen opgeroepen die op de een of andere manier bij de devotie betrokken waren of waren geweest. We waren toen heel optimistisch en dachten dat er voor de zaligverklaring van Dora niets meer in de weg stond. We waren dan ook hevig teleurgesteld en gefrustreerd toen Mgr. Hoogenboom ons bij de eerste noveenviering in maart te kennen gaf dat er te weinig draagvlak en te weinig devotie voor een zaligverklaring was en de tijd er niet rijp voor was. De dossiers liggen dus zogezegd in Rome ‘op de plank’ tot de generatie na ons er misschien belangstelling voor krijgt. Misschien hebben de plannen van kerksluiting, zowel in Olburgen als Gendringen, de geboorteplaats van Dora Visser, ook een rol gespeeld. Het bestuur van de Stichting Vrienden van Dora Visser bestaat grotendeels uit senioren en enkelen willen ermee stoppen. Maar de stichting opheffen is geen optie. Er zijn nog drie personen die door willen gaan, ook omdat er door Ronald Valk aan een kritische biografie wordt gewerkt. Er is een uitgebreid archief waaruit te putten valt. “Dus niet stoppen, maar laten rusten en proberen het bestuur weer aan te vullen met jongere mensen.”

Thea Broekhuizen, voorzitter; Marcel Rijmers, secretaris/penningmeester; Marcel Smits, pastor; Theo ten Bruin, diaken; Theo Damen, Jan den Hartog, Ben Oude Elberink en Ans Overgoor, bestuursleden.

Bezinnend op weg naar Kerstmis

In onzekere, donkere tijden kan een klein lichtje zoveel betekenen als het te donker wordt om je heen. In de adventstijd zorgen Marga Engelage en Eveline Struijk ervoor dat u dagelijks via de mail een klein lichtje in de vorm van een gedachte, een beeld, een lied of inspirerende tekst krijgt aangereikt. Inmiddels hebben zich al meer dan 800 deelnemers aangemeld. Bent u nieuwsgierig? Wilt u deze mails ook ontvangen? Nog steeds is de mogelijkheid mee te doen.

Stuur een berichtje naar communicatie@12apostelen.nl en vanaf de eerste zondag van de Advent tot en met Driekoningen ontvangt u ook een lichtje.

De digitale adventsretraite 2022 van de jezuïeten

Het woord is mens geworden is de titel van de digitale adventsretraite in 2022. De retraite gaat op 27 november van start, de eerste adventszondag, en eindigt met Kerstmis. Het is de zeventiende digitale retraite van de jezuïeten. Er zullen zo'n 20.000 mensen aan deelnemen. De teksten zijn geschreven door de regionale overste van de jezuïeten in de Lage Landen: Marc Desmet sj.

Hoe deelnemen?

Je kunt je voor deze gratis digitale retraite inschrijven via www.adventsretraite.org. Deelnemers van de digitale retraite krijgen dagelijks een gebedsmail met bijbelteksten, meditatieve vragen, citaten en technische gebedstips. Het geheel vormt een innerlijke reis om de adventsperiode en de menswording van God intenser te beleven. Op zaterdagochtend tijdens de adventstijd kunnen deelnemers van de retraite meedoen aan een geleide meditatie via ZOOM.

Enkele citaten van deelnemers aan de vorige digitale retraite:

- “De digitale retraite heeft structuur aan mijn bidden gegeven en het ordende mijn innerlijk leven.”
- “Een zinvolle begeleiding om op gestructureerde wijze gebed in te plannen én vol te houden.”
- “Ik deed de retraite samen met mijn man. En het heeft mooie gesprekken opgeleverd.”
- “Kom niet tot werkelijk mediteren maar zo'n dagelijkse speldenprik doet me goed: een klein moment van aandacht en bezinning.”

Een productie van ignatiaansbidden.org

Ignatiaansbidden.org verzorgt jaarlijks twee digitale retraites, tijdens de Advent en de 40-dagentijd. Ons doel is mensen te helpen in hun gebed rond speciale momenten in het kerkelijk jaar, dit om meer bewust te worden van Gods aanwezigheid in hun leven.

Over de toekomst van de parochie, de geloofsgemeenschappen en de gebouwen

Lokaal geloven

parochie HH. Twaalf Apostelen

Op woensdag 12 oktober 2022 is er een platformavond geweest, waar de plannen van de verschillende geloofsgemeenschappen zijn gepresenteerd, besproken en gedeeld. Zo kregen de geloofsgemeenschappen 'een inblik' waar men op lokaal niveau mee bezig is. Op die avond kwam het verzoek om een pagina in het parochieblad *Onderweg* te gebruiken, waar alle geloofsgemeenschappen hun initiatieven kenbaar kunnen maken en met elkaar kunnen delen. Op die manier kunnen we elkaar inspireren en motiveren tijdens de ontwikkeling van "*Lokaal geloven*". De redactie hoopt dan ook veel nieuw op te starten of al bestaande initiatieven in deze rubriek te plaatsen. Zo kunnen we van elkaar leren en worden de parochianen bondig en helder geïnformeerd over wat er allemaal speelt in onze parochie.

Voor de eerste aflevering heeft de redactie enkele artikelen gekozen die afkomstig zijn van de locatiepagina's. Het gaat om activiteiten die door lokale redacties voor hun eigen locatiepagina zijn geschreven, maar uitstekend in deze nieuwe rubriek passen. We hopen dat de geloofsgemeenschappen voor de komende nummers van *Onderweg* de rubriek '*Lokaal geloven*' met veel bijdragen gaan vullen.

De redactie.

Koffieochtend in Joppe

Op het moment van schrijven hebben we de koffieochtend in november nog niet gehad, maar nu al plannen we de eerste koffie-ochtend in 2023. Een heel blanco nieuwjaar ligt voor ons en we weten niet wat dat jaar ons zal brengen? Mooie dagen met vrolijke verrassingen, maar ook droeve gebeurtenissen liggen wellicht nog in het verschiet. Sociale contacten zijn dan fijn; je vreugde of verdriet delen met een ander bij een kopje koffie. Een onderwerp voor de volgende koffie-ochtend hebben we nú nog niet. Maar een gezellige ochtend met of zonder onderwerp hebben we gepland op 11 januari om 10.00 uur in de pastorie in Joppe, waar u allen van harte welkom

bent. Het is fijn als we weten op hoeveel mensen we kunnen rekenen. En wilt u opgehaald worden? Dan is een telefoontje naar Puck Vork (0575-490500) of Janny Engelsman (0575-490434) voldoende.

Kom, kom d'r in Steenderen

Met deze slogan had het koor 2gether de mensen uitgenodigd naar de kerk te komen voor een bijeenkomst met zang en gedichten. Het koor stond voor het altaar en op de zijaltaren stonden kaarsen en lege vazen. Steeds werd er gezongen en tussendoor waren er pakkende teksten. De kaarsen werden ontstoken en langzaam maar zeker raakten de vazen gevuld met rozen.

Op het eind kregen de vele aanwezigen

een roos uitgereikt en tot slot werd: 'Ik geef je een roosje' gezongen. Onder het genot van een kopje koffie en door het koor gebakken cake werd er nagepraat. De bezoekers gingen zeer tevreden naar huis. Dit initiatief van het koor is voor herhaling vatbaar. Dat gaan we dus zeker doen! In de komende nummers van *Onderweg* vindt u wanneer.

Goede Doelenmarkt Lochem

Na enkele jaren van onderbreking als gevolg van de coronapandemie is de Lochemse Goede Doelenmarkt weer terug van weggeweest. Zo'n twintig 'Goede Doelen' presenteren zich en bieden in deze feestmaand van alles aan om het feestgevoel van de decembermaand compleet te maken. Er zijn optredens, er is van alles te koop, en voor de inwendige mens wordt uiteraard ook gezorgd. De toegang is gratis! Kom je ook (weer) langs op vrijdagmiddag 9 december en op zaterdagmiddag 10 december?

Waar? Gudulakerk op de Markt in Lochem.

Wanneer? Vrijdag 9 december van 16.00 uur tot 20.30 uur en zaterdag 10 december van 10.00 uur tot 16.00 uur.

Begin december is op de website www.goededoelenmarkt-lochem.nl het complete aanbod en programmaoverzicht te vinden.

Goede Doelenmarkt Lochem

Vespers op de zondagen van de Advent

Op zondagmiddag 27 november en 4, 11 en 18 december, telkens om 16.30 uur in de H. Johannes de Doperkerk in Zutphen, zingt het Gregoriaans Getijdenkoor Sint Jan de adventsvespers. Ook op 10 december om 17.00 uur zingt het Gregoriaans Getijdenkoor Sint Jan de adventsvespers, nu in de H. Willibrordkerk in Vierakker.

Al eeuwen lang worden in abdijen en kloosters dagelijks de getijden gebeden of gezongen. Voor deze vorm van liturgie met zijn eigen aantrekkingskracht bestaat een alsmaar groeiende belangstelling.

De vespers zijn, naast de lauden in de ochtend, de belangrijkste van de dagelijkse getijden. Ze worden gebeden als bij het overgaan van de dag naar de nacht de lichten worden ontstoken. Wij brengen dank aan God voor de voorbije dag, prijzen zijn naam en geven de eer die Hem toekomt. Vanuit dit gevoel vragen de vespers dan ook om gezongen te worden met actieve deelname van de gelovigen. Het koor volgt hierbij de monastieke ordening.

De vespers beginnen telkens met het openingsgebed Deus in adiutorium meum intende, gevolgd door een viertal psalmen en voorafgegaan en afgesloten met een korte antifoon. Op de vierde zondag van de Advent wordt bovendien, voorafgaand aan de vespers, achterin de kerk het Veni redemptor gentium gezongen. Na de psalmen volgen een korte lezing uit het Nieuwe Testament, een responsorie en de adventshymne Conditor alme siderum. Met de bewieroking van het

Heilig Sacrament, het koor, de icoon van de H. Johannes de Doper en van de gelovigen komt de eerbied voor de in de getijden bezongen God tot uitdrukking.

Ook het Magnificat, de lofzang van Maria, wordt ingeleid en afgesloten met een korte antifoon. In de vespers van de vierde zondag van de Advent zijn dit de zogenaamde O-antifonen omdat zij alle met de uitroep 'O' beginnen. Een bijzonderheid daarbij is dat de eerste letters van de aanspreektitels in de laatste van de zeven antifonen een acrostichon (naamvers) vormen, namelijk ERO CRAS (Morgen zal ik er zijn). Na het Magnificat volgen de voorbeden (Preces), het gezongen Onze Vader (Pater Noster) en het gebed van de dag. De vespers worden telkens afgesloten met de Maria-antifoon Alma Redemptoris Mater en met het zingen van het Rorate Caeli.

De vespers in de H. Johannes de Doperkerk worden in het Latijn gezongen. Naast de psalmen zingt het koor enkele Mariahymnen. Met deze vespers en de getijdenvieringen wil het Gregoriaans Getijdenkoor Sint Jan het kostbare erfgoed van het Gregoriaans bewaren. Het Gregoriaans is door het

Tweede Vaticaans Concilie dé kerkzang bij uitstek genoemd. Daarnaast is het Latijn nog altijd de taal van de Kerk en heeft het concilie het getijdengebed belangrijk genoemd voor alle gelovigen en niet alleen voor de geestelijkheid. Door deze teksten in onze tijd te zingen, net zoals veel anderen dat door de eeuwen heen hebben gedaan, wordt het een gebed van alle tijden. Een stukje eeuwigheid in het nu. Het Gregoriaans kent – in de eenheid van tekst en muziek – een uitdrukkingskracht die in moderne talen maar moeilijk terug te vinden is. De sfeer van gebed, meditatie en bezinning past daarom goed bij dit kerkelijk avondgebed.

Meer informatie over het Gregoriaans Getijdenkoor vindt u op de website www.getijdenkoorstjanzutphen.nl. Wilt u geïnformeerd worden over de activiteiten van het Gregoriaans Getijdenkoor Sint Jan Zutphen? Laat het ons weten op info@getijdenkoorstjanzutphen.nl.

Het Gregoriaans Getijdenkoor Sint Jan zoekt versterking van haar koor. Vindt je het leuk om te zingen en heb je affiniteit met het Gregoriaans en Latijn, kom dan eens luisteren. We repeteren op de donderdagavonden in de sacristie van de H. Johannes de Doperkerk in Zutphen. Je kunt je aanmelden via info@getijdenkoorstjanzutphen.nl.

Berna Lamers: 'We zijn de rentmeesters van de aarde'

Het is al donker als ik op een natte oktoberavond het erf oprij van een boerderij ergens tussen Baak en Toldijk. Hier woont Berna Lamers, al jarenlang een drijvende kracht van de geloofsgemeenschap Baak. Ik bel aan, Berna opent de deur, een Duitse Staander en een enorme Leonberger staan naast haar. 'Ze doen niks hoor!' lacht ze. We nemen plaats in de woonkamer, waar naast veel jachttrofeeën een schilderij van de Baakse kerk aan de muur hangt. 'Geschilderd dor de Baakse schilder A.J. Koekkoek!' zegt Berna.

Als Berna koffie heeft ingeschonken en de twee honden braaf zijn gaan liggen vertelt ze dat ze na de HAVO naar de Hogere Landbouwschool in Dronten is gegaan. 'Ik heb daar een fantastische tijd gehad! Toen ik afgestudeerd was ben ik gaan werken voor Coöperatie Gelderland, dat nu For Farmers heet. Ik was daar de eerste vrouw in de buitendienst. In die tijd heerste daar nog een ontzettende mannencultuur. In 1994 ben ik getrouwd met Marius en in 1995 werd ik fulltime boer – nee, geen boerin, want een boerin is de echtgenoot van een boer! Ik nam het bedrijf over van mijn vader. Het was een gemengd veebedrijf: we hadden melkkoeien en fokvarkens. Eind jaren negentig werden onze twee zoons geboren. We hebben in 2008 de koeien en de zeugen weggedaan en zijn verdergegaan met vleesvarkens en akkerbouw, wat minder arbeidsintensief is. In 2012 ben ik gaan werken voor de Graafschap Dierenartsen, dat was meer laboratoriumwerk. Daarna ben ik werkzaam geweest bij Reuling Intervar in Wehl, daar werkte ik met Netporc, een informatiesysteem tussen vermeerderaars en vleesvarkenshouders. Vanaf 2020 werk ik bij de CRV, de Coöperatie Rundveeverbetering.

'En het geloof en de kerk, wat betekenen die voor jou?' vraag ik. Berna: 'Ik kom uit een katholiek gezin, en als kind ging ik elk weekend naar de kerk. Ik heb dat nooit vervelend gevonden. De sfeer was altijd goed. De manier waarop de mensen met elkaar omgingen. Ik bezocht ook vaak jongerenmissen in Steenderen. Marius was daar acoliet, dat is hij nog altijd trouwens. Toen de kinderen klein waren werd het kerkbezoek wel wat minder, we waren eenvoudigweg te druk. Onze kinderen kwamen, toen ze op de basisschoolzaten, in drie kerken: in de Martinuskerk in Baak en in de Willibrordkerk in Steenderen, maar ook in de Remigiuserkerk in Steenderen. Ze zaten namelijk op de protestantse school in Toldijk. Vaak ging men van daaruit naar de Remigiuserkerk. In 2008 werd ik gevraagd voor de Baakse pastoraatgroep

en sindsdien heb ik eigenlijk van allerlei werkzaamheden gedaan binnen de kerk. In 2010 heb ik ook nog een tijdje geholpen op het secretariaat in Zutphen. En voor de PCI heb ik genotuleerd. Later kwam ik ook in de locatieraad van Baak. Ik werd penningmeester. Ik coördineer ook de Kerkbalans, maak schema's voor de lectrices en de kosteren en schrijf stukjes voor de locatiepagina van *Onderweg*. En, o ja, de administratie van de begraafplaats doe ik ook.'

'En hoe gaat het verder in Baak nu de kerk daar haar deuren gaat sluiten?' 'We hebben nog geen idee wat er met het gebouw gaat gebeuren,' zegt Berna. 'De stichtingen Baaks Belang en de Parel van Baak zijn daar mee bezig. Ik vind het trouwens wel fijn dat we straks nog wel naar de kerk in Keijsenburg kunnen. Zutphen lijkt me minder aantrekkelijk. De kerk is goed natuurlijk, maar geloof is voor mij ook vooral de manier waarop je in het leven staat, hoe je met elkaar omgaat, dat je geniet van de natuur, van bloemen met allerlei kleuren. Ik fietste laatst naar Zutphen en zag al die bloemenpracht in de berm van de weg! Het geloof zegt me vooral ook dat we rentmeesters van de aarde zijn. We bezitten de aarde niet, we hebben haar een tijdje in bruikleen en geven dat door aan de volgende generaties. Daarom moeten we ook zorgzaam zijn voor het milieu.'

Als vanzelf komen we weer te spreken over het boerenleven. Berna vertelt dat ze de boerderij nu samen met haar man en zoons runt. De vleesvarkens zijn ook de deur uit, VOF Lamers-Hermesen, zoals hun maatschap officieel heet, concentreert zich nu volledig op de akkerbouw. 'Een bietenakker is ook mooi,' zegt Berna, 'en dit jaar hebben we uien verbouwd.' Ze pakt haar telefoon en laat me met trots een filmpje van de uienoogst zien. 'Laatst heb ik trouwens voor het eerst in 39 jaar weer geploegd, een van onze zoons wilde een stuk geploegd hebben maar kon zo gauw geen loonwerker vinden, toen heb ik het maar gedaan!' lacht ze. Ze laat een foto zien van een grote tractor met een ploeg. 'Het is nog een hele kunst dat ploegen, maar ik was het nog niet verleerd! Ik kreeg de boerderij van mijn ouders en wij willen hem weer doorgeven aan onze zoons, dat bedoel ik met het doorgeven van het rentmeesterschap. Ik wil ook dat mijn vader en moeder vanuit de hemel het er mee eens zijn hoe we het doen.'

Dan schiet haar nog iets anders te binnen: 'Ik heb nog niet verteld dat ik ook in de bezoekersgroep van Baak zit, geloof ik...'. Nu schiet ik in de lach. 'Je bent eigenlijk de spil waar alles om draait in Baak, maar dat ga jezelf natuurlijk niet zeggen?' Berna glimlacht: 'Nee, dat zeg je niet van jezelf.'

Dan zeg ik het maar: het was een prettig gesprek met Berna de gepassioneerde boer – nee geen boerin! – en de dragende kracht van de Baakse geloofsgemeenschap.

Hans Limbeek

De verrassende Chazia Mourali

Onlangs zag ik min of meer per toeval een aflevering van *Adieu God?*, het EO-programma waarin Tijs van de Brink bekende Nederlanders interviewt over hun geloof of ongeloof.

Ditmaal was Chazia Mourali aan de beurt, de presentatrice van onder andere de *Zwakste Schakel*. Terwijl bij veel andere gasten van Tijs van de Brink het geloof langzamerhand naar de achtergrond

is verdwenen, is het bij Chazia precies andersom. Een half uur lang vertelde ze vol enthousiasme over hoe ze zich op latere leeftijd heeft laten dopen en lid is geworden van de Katholieke Kerk. Het mooie is dat ze heel goed kan verwoorden waarom ze tot die keus gekomen is. Haar antwoorden zijn ook goed doordacht. Ze vertelt dat ze als kind eigenlijk geen religieuze

opvoeding heeft gehad, maar dat ze altijd wel het verlangen had om ergens bij te horen. 'Ik ben eigenlijk altijd esthetisch en psychologisch katholiek geweest,' zegt ze. 'Esthetisch om de schoonheid die te vinden is in de kerk, in de liturgie in de architectuur. Psychologisch omdat de kerk rituelen heeft voor datgene wat niet in woorden uit te drukken is, het wonder van de geboorte van een kind bijvoorbeeld.' Ook vertelt ze dat ze, toen haar moeder ernstig ziek werd en chemokuur na chemokuur kreeg, de begrenzing van de ratio heel erg voelde: 'Wat heeft de wetenschap te bieden als het gaat om zingeving? Eigenlijk niets.' Steun vond ze op dat moment in de kerk. Een paar dagen voordat haar moeder overleed liet ze zich dopen. Een ritueel waar ze heel enthousiast over is, is de vredeswens. 'Elkaar de vrede van Christus toewensen, dat is toch fantastisch? Eigenlijk zou zo'n wens elke dag wereldwijd moeten worden uitgesproken. Misschien niet de vrede van Christus – dat is wellicht te specifiek

christelijk – maar gewoon een fijne dag.' Tijs confronteert haar ook nog met uitspraken die ze eerder deed. In het verleden had ze namelijk gezegd dat er veel aanwijzingen zijn dat er geen God is. Nu zegt ze: 'Dat is toch ook zo? Er is zoveel ellende in deze wereld. Elk mens twijfelt. Maar er is ook iets anders, God manifesteert zich in de ander. Nu wij hier met elkaar over God spreken, weet en voel je wat ik bedoel. En dat is sterker.' Ook over de donkere kant van de kerk heeft ze nagedacht. 'Ik erken en herken die kant, maar ik denk niet als Luther die alle banden met de kerk doorsneed, ik denk meer als Erasmus: er moet kritiek zijn, veranderingen zijn nodig, maar ik gooi het kind niet met het badwater weg.' Het is kortom een verrassend interessant interview met iemand die de kerk een warm hart toedraagt. De hele uitzending is nog te zien. Google op 'Uitzending Gemist *Adieu God?*'. Het is belist de moeite van het kijken waard!

Hans Limbeek

Byzantijns

Een aantal jaren geleden vierde pastoor Harry Scheve in de H. Johannes de Doper in Zutphen de eucharistie volgens de 'Byzantijnse Goddelijke Liturgie'. Hij is een van de weinige priesters in ons land die daarvoor van het Vaticaan een speciale aanstelling hebben ontvangen. Na de moeilijke jaren van de Covid-epidemie deed zich nu een gelegenheid voor om hierover alsnog een vraaggesprek te voeren.

Beziel vertelt de pastoor over het gebedsleven en de spiritualiteit van de Oosterse christenen. Alle zintuigen worden aangesproken. Het voelen vanuit het hart. Het zien van de kleurrijke gewaden en vooral van de iconen. Het horen van de voortgaande vierstemmige koormuziek. Het ruiken van de aangename wierookgeuren. En het proeven van het geconsacreerde heilige Brood en de Wijn. Vooral de tastzin komt ruim aan bod. Eerbiedig kussen en beroeren de gelovigen de iconen die op de wand van de iconostase hangen. Het geheel is zowel een aards als hemels gebeuren, waarbij de gehele mens betrokken is. De teksten zijn vaak dichterbij, zoals bijvoorbeeld van het Cherubijnenlied: 'Laat ons, die op mystieke wijze de

Cherubijnen verzinnebeelden, de Heilige Drievuldigheid het driewerf Heilig toezingen en nu alle aardse zorgen afleggen, om de Koning van het heelal te ontvangen, onzichtbaar omringd door lans-dragende engelscharen, alleluja'. Met enige verbeeldingskracht zien we het voor ons.

Tijdens de consecratie spreekt de celebrant uiteraard dezelfde woorden uit als in de Westerse liturgie terwijl hij zijn handen uitstrekt naar het brood en de wijn die op dat moment Lichaam en Bloed van Christus zijn. Er vindt geen opheffing plaats; met een gewijde doek, het velum, wordt er over de gaven gewaaid tijdens de geloofsbelijdenis. Alles gebeurt op een langzame en verstilde wijze en is, net als bij ons, voortdurend gericht op het Goddelijke. Het Heilige komt zo dichtbij, dat het soms bijna tastbaar wordt, getuigt de priester. Ook die ervaring herkennen wij gelukkig in onze Heilige Mis. Natuurlijk, want Christus is dezelfde, nu, altijd en in alle eeuwigheid.

Het bijna tweeduizend jaar oude Jezusgebed speelt een belangrijke rol in het Oosterse christendom. Het luidt: 'Heer Jezus, Zoon van God, ontferm

U over ons'. Deze woorden worden voortdurend herhaald. Byzantijnse monniken dragen hiervoor een zogeheten 'Tsjoki' een soort rozenkrans om hun arm, bestaande uit drie gevlochten draden waarin knoopjes zijn gelegd. Vanaf de achttiende eeuw verspreidde deze meditatieve vorm van bidden zich over Europa. Het verzamelwerk 'Philokaleia', van de berg Athos, bevat de belangrijkste teksten van woestijnvaders, kluzenaars en gebedsbeoefenaars rond dit innerlijk gebed. Hiertoe behoren onder andere, Johannus Chrysostomos, Efraim van Syrië en Hesychios van Jeruzalem. Het boek 'De ware verhalen van een Russische pelgrim' verhaalt over de mystieke kracht van het Jezusgebed. Overigens staat de Russische Orthodoxe kerk los van Rome en heeft zoals bekend een eigen patriarch. De teksten die in het Nederlands zijn vertaald, komen van de Oekraïense tak. Pastoor Scheve liet me de tekstboeken in deze taal en in het Kerkslavisch zien. Deze laatste heeft een geheel eigen alfabet. Dat te kunnen lezen, zal altijd een van zijn vrome wensen blijven, geeft hij lachend toe. Gopji pomiljo, Heer ontferm U!

Louise Leneman

Kerstgroepen uit alle werelddelen

Veel parochianen hebben rond Kerstmis, naast een kerstboom en andere kerstversieringen, een 'kerstgroep' in de woonkamer staan. Maar de hoeveelheid kerstgroepen die Jo en Maria Smits uit Weurt uitstellen is ongekend. In hun woonkamer zijn in de kersttijd rond de 150 kerstgroepen te aanschouwen. Zo'n 150 andere groepen van hen zijn tijdens de kerstgroepententoonstelling in het Heiligenbeeldenmuseum op de Kranenburg bij Vorden te bewonderen.

Jezus vormen de basis van elke kerstgroep. De kerstgroep kan al dan niet aangevuld worden met een engel, de drie koningen, herders met schapen, een os, een ezel en andere dieren. Jo en Maria proberen de groepen steeds zo compleet mogelijk te krijgen.

De verzameling van Jo en Maria kent een grote diversiteit. Er is verschil in grootte, herkomst

en bouwjaar, maar ook in detaillering en materiaal. Naast gips, porselein, hout, giethars en klei, zijn er bijvoorbeeld ook kerstgroepen van zilver, kristal, mergel, bananenblad en jute. Zelfs van kunststof boetseerlei worden kerstgroepen vervaardigd. De kleinste hiervan is slechts 4 mm groot.

en bouwjaar, maar ook in detaillering en materiaal. Naast gips, porselein, hout, giethars en klei, zijn er bijvoorbeeld ook kerstgroepen van zilver, kristal, mergel, bananenblad en jute. Zelfs van kunststof boetseerlei worden kerstgroepen vervaardigd. De kleinste hiervan is slechts 4 mm groot.

De jaarlijkse tentoonstelling van kerstgroepen in het Heiligenbeeldenmuseum is geopend van dinsdag 6 december 2022 tot en met zondag 8 januari 2023, elke dag van 12.00 uur tot 17.00 uur, behalve op Eerste Kerstdag en op Nieuwjaarsdag. Het adres van het Heiligenbeeldenmuseum is Ruurloseweg 101, 7251 LD Kranenburg-Vorden. Voor meer informatie kunt u terecht op nummer 0575-55 64 88 of op www.heiligenbeeldenmuseum.nl. De entreprijs bedraagt € 6, maar met een museumjaarkaart en voor kinderen t/m 12 jaar is de toegang gratis.

Op zondag 11 december is er van 11.00 uur tot 16.00 uur rondom de Antoniuskerk en het Heiligenbeeldenmuseum in Kranenburg een kerstmarkt, de zogenaamde Kerstfair van Kranenburgs Belang. De kramen zijn goed gevuld met kerstspullen. Tot de deelnemers behoort het Heiligenbeeldenmuseum met een aanbod van mooie kerstgroepen. En natuurlijk wordt ook de inwendige mens niet vergeten.

Zonnepanelen voor een ziekenhuis in Somalië

Een project van de Adventsactie

Somalië, gelegen in Afrika aan de Indische Oceaan en de Golf van Aden, is een voormalige Italiaanse en Britse kolonie. Somalië is al meer dan 100 jaar zwak en slecht bestuurd en door alle burgeroorlogen enorm verarmd. Milities besturen grote delen van het land. Bij ons is Somalië vooral bekend door zijn piraten die in de Indische Oceaan westerse koopvaardij schepen kapen en tegen betaling van losgeld weer vrijlaten.

In de afgelegen regio Gebo in Somalië ligt het districtsziekenhuis Garbaharey. Inwoners uit de wijde omgeving zijn voor hun gezondheidszorg afhankelijk van dit ziekenhuis. Maar de voorzieningen hier zijn gebrekkig. Zo valt de elektriciteit geregeld uit en is er 's nachts helemaal geen stroomvoorziening. De private energieleverancier schakelt de stroom namelijk om middernacht uit.

Met de Adventsactie willen we de beschikbaarheid van basiszorg verbeteren, zodat meer mensen toegang krijgen tot zorg. Een betrouwbare stroomvoorziening is daarvoor essentieel. Het is niet acceptabel dat patiënten en medisch personeel 's nachts in het donker zitten en dat apparatuur voor beademen en monitoren van patiënten wordt uitgeschakeld. Daarnaast willen wij de kwaliteit van de laboratoriumdiensten vergroten, zodat artsen betere diagnoses kunnen stellen. Dat is bijvoorbeeld belangrijk bij kinderen met ondervoeding en bloedvergiftiging.

De Adventsactie is erop gericht om voor het ziekenhuis zonnepanelen te installeren en medische apparatuur aan te schaffen, zoals een bloedbank om gedoneerd bloed te kunnen bewaren. De actie loopt van 1 maart 2022 t/m

28 februari 2023. De doelgroep bestaat uit volwassenen en kinderen en de bijdrage die de Adventsactie geeft is € 36.345. Naar verwachting komt dit project over een periode van zes maanden ten goede aan 750 opgenomen volwassenen en kinderen. Voor 210 patiënten, vooral jonge kinderen, kan bloed- en biochemisch onderzoek worden gedaan en 120 mensen kunnen tijdig een bloedtransfusie krijgen.

In de adventsperiode wordt in onze parochiekerken voor het project in Somalië gecollecteerd. U kunt ook uw bijdrage overmaken op bankrekeningnummer NL40 RABO 0322395100 t.n.v. parochie HH. Twaalf Apostelen o.v.v. MOV Adventsactie 2022. Uw bijdrage aan de Adventsactie 2022 is enorm welkom!

MOV Parochie HH. Twaalf Apostelen

Colofon

Redactie

Joost van Duin Hans Limbeek
Magda van Ommen Gerrit te Vaarwerk

Onderweg verschijnt 7 x per jaar

De parochie heeft een ANBI status.
Bankrek.nr.: NL97RABO0155113046
Ook voor uw bijdrage aan
Onderweg o.v.v. uw locatie.
Internet: www.12apostelen.nl
E-mail: redactie@12apostelen.nl
Vormgeving: Repro Design, Deventer
Druk: DrukZo.nl

Bestuur parochie HH. Twaalf Apostelen

J.G.M. (Harry) Scheve, pastoor,
voorzitter

**Mevr. C.A.L.S. (Ineke) Peterse-
Giesen**, secretaris

C.H.J. (Kees) Koersvelt,
penningmeester

H.G.J. (Herman) Heuver,
portefeuille gebouwen en
begraafplaatsen

B.G.A. (Ben) Hemmer,
lid

Vertrouwenspersoon

Gerry Spekkink kan door medewerkers en vrijwilligers vertrouwelijk worden geraadpleegd bij ongewenste omgangsvormen binnen de parochie.

tel.: 06 47153610

e-mail: g.spekkink@12apostelen.nl

Contactgegevens parochie HH. Twaalf Apostelen

Pastoraal team

J.G.M. (Harry) Scheve, pastoor,
Kerkstraat 9, 7256 AR Keijenborg
e-mail: h.scheve@12apostelen.nl
tel.: 06 53214017

C.E.J.M. (Carin) Timmerman,
pastoraal werker
p/a Van Heemstrastraat 4; 7204 GJ Zutphen
e-mail: c.timmerman@12apostelen.nl
tel.: 06 25091377

Diaken A.J.M. (Anton) Bos
tel.: 06 44902208
e-mail: a.bos@12apostelen.nl

Diaken G.G.M. (Günther) Oude Groen
Telefonisch spreekuur voor zieken en ouderen:
dinsdag 18.30-19.30 uur, tel.: 0545 272320
e-mail: g.oudegroen@12apostelen.nl

L.M.J.F. (Laura) van de Kam
parochiemedewerker, tel.: 06 39639364
e-mail: l.vandekam@12apostelen.nl

G.J.A.M. (Gerry) Spekkink-Beunk
parochiemedewerker, tel.: 06 47153610
e-mail: g.spekkink@12apostelen.nl

Secretariaat parochie

**Mieke Degen, Petra Hulman
en Magda van Ommen**

Van Heemstrastraat 4, 7204 GJ Zutphen;
tel.: 0575 711310;
dinsdag t/m vrijdag 9.00-12.00 uur
e-mail: secretariaat@12apostelen.nl

Contactgegevens geloofsgemeenschappen

De contactgegevens van de geloofsgemeenschappen kunt u vinden op de betreffende locatiepagina's vanaf blz. 18.

Aandacht voor

Kwartetspel

Ter gelegenheid van het 12½-jarig jubileum van de parochie HH. Twaalf Apostelen is een kwartetspel uitgegeven. Op de kaarten van het spel zijn foto's te vinden van de kerken van de parochie, van opvallende voorwerpen in die kerken en van bijzondere gebeurtenissen die in de geloofsgemeenschappen hebben plaatsgevonden.

Met de wintermaanden en de feestdagen voor de deur is het kwartetspel een ideaal en leerzaam cadeau, niet alleen voor volwassenen maar bij uitstek ook voor kinderen.

Bij het kwartetspel hoort het rijk geïllustreerde boekje 'Wat hebben de kaarten ons te zeggen?'. Daarin worden alle afbeeldingen en alle voorwerpen die aan de orde komen van uitvoerige informatie voorzien.

Een kwartetspel inclusief bijbehorend boekje kost € 12,50 en is te bestellen bij het parochiesecretariaat (secretariaat@12apostelen.nl) of bij het secretariaat van uw eigen geloofsgemeenschap.

Doopvieringen

Dopen vindt in principe plaats in een reguliere weekendviering, maar kan bij meerdere dopelingen ook in een aparte doopviering op dezelfde dag plaatsvinden. De doopvoorbereiding is parochieel georganiseerd. Deze voorbereiding is verplicht en wordt gegeven door de parochiële werkgroep doopvoorbereiding. Daarnaast is er een tweede voorbereidingsbijeenkomst met de doopheer. De eerstvolgende parochiële doopvoorbereidingsbijeenkomst is op dinsdag 24 januari 2023. U kunt uw kind aanmelden voor het dopen uiterlijk 19 januari 2023 bij het parochiesecretariaat: secretariaat@12apostelen.nl

Doopvoorbereiding	Doopdatum	Plaats	Kerk
Dinsd. 24 jan. 2023	zond. 12 feb. 2023	Lochem	H. Joseph
Dinsd. 24 jan. 2023	zond. 12 feb. 2023	Steenderen	H. Willibrord
Dinsd. 24 jan. 2023	zond. 19 feb. 2023	Zutphen	H. Johannes de Doper
Dinsd. 24 jan. 2023	zond. 19 feb. 2023	Vorden	Christus Koning
Dinsd. 24 jan. 2023	zond. 16 apr. 2023	Keijenburg	H. Johannes de Doper
Dinsd. 24 jan. 2023	zond. 30 apr. 2023	Ruurlo	H. Willibrord
Dinsd. 24 jan. 2023	zond. 30 apr. 2023	Drempt	H. Willibrord
Dinsd. 24 jan. 2023	zond. 7 mei 2023	Zutphen	H. Johannes de Doper
Dinsd. 24 jan. 2023	zond. 14 mei 2023	Joppe	O.L.V. Tenhemelopneming
Dinsd. 24 jan. 2023	zond. 14 mei 2023	Hengelo	H. Willibrord

In de geloofsgemeenschappen in Baak, Borculo, Olburgen en Vierakker worden de doopvieringen gepland na aanvraag.

Aanbidding H. Sacrament en biechtgelegenheid

Zutphen: H. Johannes de Doperkerk, iedere vrijdag 15.00-15.45 uur.
En Jezus zei: "Kunt ge dan niet één uur met mij waken?" Zo is het eigenlijk ook op de vrijdagmiddag: een uurtje Aanbidding. Kom even tot jezelf, mediteer, bid voor je familie, je vrienden, bekenden en vooral voor de naasten die het hard nodig hebben. En bid vooral ook voor de vrede. Biechtgelegenheid op eerste vrijdag van de maand.
Welkom op de vrijdagmiddag!

DOORDEWEEKSE VIERINGEN

DAG	TIJD	WAAR	PLAATS	VIERING	VOORGANGER
wo 30 nov. 2022	9.30 uur	Andreashuis	Brummen	Woord & Gebed	werkgroep
wo 30 nov. 2022	9.30 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	H. Scheve
do 1 dec. 2022	10.00 uur	H. Josephkerk	Lochem	WCV	C. Timmerman
vr 2 dec. 2022	10.00 uur	Andriessenhuis	Borculo	WCV	C. Timmerman en werkgroep
vr 2 dec. 2022	15.00 uur	H. Willibrordkerk	Olburgen	Eucharistie	M. Oortman
wo 7 dec. 2022	9.30 uur	Andreashuis	Brummen	WCV	A. Bos
	9.30 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	H. Scheve
do 8 dec. 2022 Onbevleete Ontvangenis van de H. Maagd Maria	9.30 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	H. Scheve
di 13 dec. 2022	10.00 uur	IJselflat	Zutphen	Eucharistie	H. Scheve
wo 14 dec. 2022	9.30 uur	Andreashuis	Brummen	Samenkomst	werkgroep
	9.30 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	E. Wassink
di 20 dec. 2022	19.00 uur	H. Martinuskerk	Baak	WCV	C. Timmerman
wo 21 dec. 2022	9.30 uur	Andreashuis	Brummen	Woord & Gebed	werkgroep
	9.30 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	H. Scheve
ma 26 dec. 2022 Heilige Familie	10.00 uur	Andreashuis	Brummen	WCV	C. Timmerman
	10.00 uur	H. Martinuskerk	Baak	Eucharistie	H. Scheve
wo 28 dec. 2022	9.30 uur	Andreashuis	Brummen	Samenkomst	werkgroep
	9.30 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	J. Baneke
wo 4 jan. 2023	9.30 uur	Andreashuis	Brummen	WCV	A. Bos
	9.30 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	H. Scheve
	10.15 uur	O.L.V. Tenhemelopneming	Borculo	rozenkransgebed	werkgroep
	19.00 uur	H. Willibrordkerk	Drempt	rozenkransgebed	werkgroep
do 5 jan. 2023	10.00 uur	H. Josephkerk	Lochem	WCV	T. ten Bruin
vr 6 jan. 2023	15.00 uur	H. Willibrordkerk	Olburgen	Eucharistie	H. Pauw
di 10 jan. 2023	10.00 uur	IJselflat	Zutphen	WCV	T. ten Bruin
wo 11 jan 2023	9.30 uur	Andreashuis	Brummen	Woord & Gebed	werkgroep
	9.30 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	E. Wassink
	10.15 uur	O.L.V. Tenhemelopneming	Borculo	rozenkransgebed	werkgroep
do 12 jan 2023	19.00 uur	O.L.V. Tenhemelopneming	Borculo	WCV	C. Timmerman

WEEKENDVIERINGEN

DAG	TIJD	WAAR		VIERING	VOORGANGER
za 26 nov. 2022	17.00 uur	H. Willibrordkerk	Vierakker	WCV	werkgroep
zo 27 nov. 2022 1e zondag van de Advent	9.30 uur	H. Willibrordkerk	Steenderen	Eucharistie	J. Baneke
	10.00 uur	H. Willibrordkerk	Drempt	WCV	werkgroep
	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Keijenborg	Eucharistie	H. Scheve
	10.00 uur	H. Josephkerk	Lochem	Eucharistie	H. Wassink
	10.00 uur	H. Willibrordkerk	Ruurlo	Oec. Viering	werkgroep
	10.00 uur	Christus Koning parochiezaal	Vorden	samenkomst	werkgroep
	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	F. Zandbelt
	16.30 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Adventsvesper	Gregoriaans Getijdenkoor
zo 4 dec. 2022 2e zondg van de Advent	9.30 uur	H. Willibrordkerk	Hengelo	WCV	werkgroep
	9.30 uur	Christus Koningkerk	Vorden	Eucharistie	J. Baneke
	10.00 uur	O.L.V. Tenhemelopnemingkerk	Borculo	WCV	C. Timmerman
	10.00 uur	O.L.V. Tenhemelopnemingkerk	Joppe	Woord & Gebed	werkgroep
	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Keijenborg	WCV	MOV werkgroep
	10.00 uur	H. Josephkerk	Lochem	WCV	werkgroep
	10.00 uur	H. Willibrordkerk	Vierakker	Eucharistie	H. Scheve
	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	F. Zandbelt
	16.30 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Adventsvesper	Gregoriaans Getijdenkoor
za 10 dec. 2022	17.00 uur	H. Willibrordkerk	Vierakker	Adventsvesper	Gregoriaans Getijdenkoor
	19.00 uur	O.L.V. Tenhemelopnemingkerk	Joppe	Eucharistie	H. Scheve
	19.00 uur	H. Willibrordkerk	Olburgen	WCV	T. ten Bruin
zo 11 dec. 2022 3e zondag van de Advent	9.30 uur	H. Willibrordkerk	Steenderen	WCV	werkgroep
	10.00 uur	H. Willibrordkerk	Drempt	WCV	T. ten Bruin
	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Keijenborg	Eucharistie	F. Zandbelt
	10.00 uur	H. Josephkerk	Lochem	Eucharistie	J. Baneke
	10.00 uur	H. Willibrordkerk	Ruurlo	WCV	werkgroep
	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	H. Scheve
	16.30 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Adventsvesper	Gregoriaans Getijdenkoor
zo 18 dec. 2022 4e zondag van de Advent	9.30 uur	H. Willibrordkerk	Hengelo	WCV	T. ten Bruin
	9.30 uur	Christus Koningkerk	Vorden	WCV	werkgroep
	10.00 uur	O.L.V. Tenhemelopnemingkerk	Borculo	Eucharistie	H. Scheve
	10.00 uur	O.L.V. Tenhemelopnemingkerk	Joppe	WCV	werkgroep
	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Keijenborg	WCV	werkgroep
	10.00 uur	H. Josephkerk	Lochem	WCV	werkgroep
	10.00 uur	H. Willibrordkerk	Vierakker	Eucharistie	F. Zandbelt
	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	J. Baneke
	16.30 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Adventsvesper	Gregoriaans Getijdenkoor
za 24 dec. 2022 Kerstavond	17.00 uur	H. Willibrordkerk	Ruurlo	Familieviering	werkgroep
	18.00 uur	O.L.V. Tenhemelopnemingkerk	Joppe	Familieviering	werkgroep
	19.00 uur	O.L.V. Tenhemelopnemingkerk	Borculo	Familieviering	werkgroep
	19.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Keijenborg	Familieviering	werkgroep

za 24 dec. 2022 Kerstavond	19.00 uur	H. Josephkerk	Lochem	Familieviering	werggroep
	19.00 uur	Christus Koningkerk	Vorden	WCV	G. Spekkink
	20.30 uur	H. Willibrordkerk	Vierakker	WCV	W. Matti
	21.00 uur	H. Willibrordkerk	Ruurlo	WCV	A. Bos
	21.30 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	H. Scheve / G. Oude Groen
	22.00 uur	H. Josephkerk	Lochem	WCV	C. Timmerman
zo 25 dec. 2022 Kerstmis	9.30 uur	H. Willibrordkerk	Hengelo	WCV	G. Spekkink
	9.30 uur	H. Willibrordkerk	Steenderen	WCV	G. Oude Groen
	10.00 uur	O.L.V. Tenhemelopnemingkerk	Borculo	Eucharistie	E. Wassink
	10.00 uur	H. Willibrordkerk	Drempt	WCV	A. Bos
	10.00 uur	O.L.V. Tenhemelopnemingkerk	Joppe	WCV	T. ten Bruin
	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Keijenborg	WCV	C. Timmerman
	10.00 uur	H. Josephkerk	Lochem	WCV	werggroep
	10.00 uur	H. Willibrordkerk	Olburgen	Eucharistie	H. Scheve
	10.00 uur	H. Willibrordkerk	Ruurlo	WCV	W. Matti
	10.00 uur	H. Willibrordkerk	Vierakker	Eucharistie	J. Baneke
	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	F. Zandbelt
za 31 dec. 2022 Oudjaar	17.00 uur	H. Willibrordkerk	Vierakker	WCV	C. Timmerman
	19.00 uur	H. Willibrordkerk	Hengelo	Gebedsviering	G. Spekkink
	19.00 uur	O.L.V. Tenhemelopnemingkerk	Joppe	Eucharistie	H. Scheve
zo 1 jan. 2023 Maria, Moeder van God	10.00 uur	H. Josephkerk	Lochem	WCV	C. Timmerman
	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	H. Scheve
zo 8 jan. 2023 Openbaring des Heren	9.30 uur	H. Willibrordkerk	Hengelo	WCV	werggroep
	9.30 uur	H. Willibrordkerk	Steenderen	WCV	C. Timmerman
	10.00 uur	H. Willibrordkerk	Drempt	WCV	T. ten Bruin
	10.00 uur	O.L.V. Tenhemelopnemingkerk	Joppe	WCV	werggroep
	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Keijenborg	Eucharistie	H. Scheve
	10.00 uur	H. Josephkerk	Lochem	WCV	werggroep
	10.00 uur	H. Willibrordkerk	Ruurlo	WCV	werggroep
	10.00 uur	Christus Koningkerk	Vorden	Eucharistie	F. Zandbelt
	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	J. Baneke
zo 15 jan. 2023 2e zondag door het jaar	9.30 uur	H. Willibrordkerk	Steenderen	Eucharistie	J. Baneke
	10.00 uur	Oude Kerk	Brummen	Oec. Viering	dominee
	10.00 uur	H. Willibrordkerk	Hengelo	Oec. Viering	G. Spekkink
	10.00 uur	O.L.V. Tenhemelopnemingkerk	Joppe	Eucharistie	F. Zandbelt
	10.00 uur	H. Josephkerk	Lochem	WCV	werggroep
	10.00 uur	Dorpskerk	Ruurlo	Oec. Viering	dominee
	10.00 uur	Dorpskerk	Vorden	Oec. Viering	W. Matti
	10.00 uur	H. Willibrordkerk	Vierakker	WCV	werggroep
	10.00 uur	Lambertikerk	Zelhem	Oec. Viering	werggroep
	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	H. Scheve

LEGENDA: Euch.: Eucharistieviering WD: Woorddienst EHC: Eerste H. Communieviering
WCV: Woord- en Communieviering Oec.viering: Oecumenische viering

Sacrament van het doopsel

Het doopsel is het fundamentele sacrament van christelijke initiatie en maakt een mens tot lid van de Kerk, de gemeenschap van gedoopten. Door het sacrament van het doopsel wordt een mens opnieuw geboren: hij begint een nieuw leven "in Christus."

Op 30 april werd Elise Mayumi Marie geboren, dochter van Michael van Lith en Béatrice Bonga. Zondag 23 oktober werd zij gedoopt door pastoor Fred Hogenelst in de H. Willibrordkerk van Vierakker.

Pastoor Fred Hogenelst ging met Béatrice naar de Wereldjongerendagen in Keulen, Sydney en Madrid en heeft ook het huwelijk van Béatrice en Michael in Vierakker ingezegend. Omdat Béatrice zeer gesteld was op Fred als

pastoor mocht hij op 23 oktober de kleine Elise het doopsel toedienen.

Het is tegenwoordig zeldzaam dat er dopelingen zijn, daarom vinden wij het de moeite waard dit in *Onderweg* te vermelden. Bedankt dat we de foto mochten plaatsen en van harte gefeliciteerd met de doop van jullie dochttertje, Beatrice en Michael.

Vermeldenswaard is ook nog het feit dat Béatrice een directe nazaat is van de stichter van de kerk, om precies te zijn een bet-bet-achterkleinkind. Alexander Baron van der Heijden van Doornenburg stichtte in 1870 samen met zijn echtgenote Thérèse von Motzfeldt onze prachtige kerk. Was destijds in 1874 het zootje van de stichter de eerste dopeling, we mogen er van uit gaan dat Elise de laatste dopeling zal zijn. Dat maakt de cirkel rond.

Eerste Heilige Communie 2023

Opgave vóór 1 januari 2023

In het voorjaar van 2023 vieren we het feest van de Eerste Heilige Communie voor de kinderen uit *Borculo, Brummen, Joppe, Lochem, Ruurlo, Vorden* en *Zutphen*, als er voldoende kinderen opgegeven worden. De kinderen van groep 4, of ouder, mogen, indien gedoopt, meedoen aan de voorbereiding van dit feest. De voorbereiding bestaat uit een aantal bijeenkomsten met de kinderen, een ouderavond en een ouder/kindavond. Van de ouders wordt ook gevraagd zich in te zetten voor de bijeenkomsten met de kinderen.

- Opgave van uw kind voor de voorbereiding kan bij het parochiesecretariaat:
e-mail secretariaat@12apostelen.nl
- of
- met het opgaveformulier dat staat op de website: www.12apostelen.nl / wat te doen bij / Eerste Heilige Communie
- of
- bij het secretariaat van de eigen geloofsgemeenschap.

De werkgroep communievoorbereiding voor de kinderen uit *Baak, Drempt, Hengelo, Keijenborg, Olburgen, Steenderen* en *Vierakker*, heeft besloten om in 2023 geen voorbereiding en communieviering te organiseren.

Heilig Vormsel

Opgave vóór 1 december 2022

Voor de kinderen uit alle geloofsgemeenschappen van de parochie HH Twaalf Apostelen is er jaarlijks één parochieel voorbereidingstraject en één vormselviering voor de toediening van het H. Vormsel. De parochiële werkgroep vormselvoorbereiding is gestart met de voorbereidingen en wil inventariseren hoeveel kinderen er graag het Heilig Vormsel willen ontvangen in 2022. Kinderen uit groep 7 en groep 8 van de basisschool of op het voortgezet onderwijs zitten worden hierbij uitgenodigd om zich op te geven. We willen de voorbereiding en de Vormselviering voor onze parochie in het voorjaar van 2023 organiseren.

Bij voldoende belangstelling zullen we in februari 2023 met een ouder/kind avond uitleg geven over Vormsel en de voorbereidingen die vooraf gaan aan het ontvangen van het Vormsel. Na deze ouder/kind avond volgt de definitieve opgave over het wel of niet meedoen.

Graag horen we vóór 1 december a.s. of je belangstelling hebt zodat we met de voorbereidingen kunnen beginnen. Dat kan door een e-mail te sturen naar het parochiesecretariaat (secretariaat@12apostelen.nl) met je naam, adres, telefoonnummer en de vermelding of je in het voorjaar van 2023 in groep 7 of 8 zit.

Ook voor vragen kun je contact opnemen met het secretariaat: secretariaat@12apostelen.nl

Werkgroep vormselvoorbereiding

HERDERTJESTOCHT
'Zoek en volg de ster'

Vrijdag 16 december 2022
Starten: tussen 17.00 en 17.45 uur
Vanaf de Christus Koningkerk
Vorden

Hoera, het kind is geboren
Kom, het is feest !

*We vieren de geboorte van Jezus samen
met jou, rondom de kerststal met woorden,
zang en beschuit met muisjes !*

Jij komt toch ook ?

Gezinsviering - 24 december - 19.00 uur - Kerk Keijenburg
M.m.v. Werkgroep woorddienst - Eerste H. Communie werkgroep - Koor 2gether

Emmanuel / H. Johannes de Doper Zutphen

Van Heemstrastraat 4, 7204 GJ Zutphen, 0575-527080,
info@stjan-emmanuel.com
Secretariaat: dinsdag 9.00-11.00 uur.
Rekeningnr.: NL76INGB0000887463
t.n.v. RK GG St. Jan Emmanuel
Redactie: sepellemans@hotmail.com

PCI: email: caritaszutphen@gmail.com

Allerzielen

Het was afgelopen Allerzielen weer een zeer indrukwekkende avond op de begraafplaats. De paden en graven waren door middel van vele fakkels verlicht wat zorgde voor een indrukwekkend gezicht. Velen hadden op de voorafgaande dagen al een bezoek gebracht aan hun dierbaren en lichtjes en bloemen geplaatst. Ook de avond zelf werd weer zeer druk bezocht. Vooral het moment van stilstaan bij het levenloos en te jong gestorven kind en het daarbij behorende gedicht van Ton Oostveen maakte weer zeer veel emoties los. Het is ieder jaar opnieuw bijzonder om te zien hoe dit monument in de helaas trieste behoefte voldoet. Het was weer een bijzondere avond.

Joop Jansen

Gewijzigde openingstijden Mariakapel

Met de wintertijd in aantocht sluit de Mariakapel vanaf 1 november tot 1 maart 2023 om 16.00 uur. Iedere dag kunt u hier vanaf 10.00 uur terecht voor een moment van bezinning en een kaarsje opsteken, alleen in de dagen rond de jaarwisseling blijft de Mariakapel uit veiligheidsoverwegingen gesloten.

Afscheid Bloemengroep St. Jan

Op een prachtige nazomerdag heeft de bloemengroep St. Jan met een gezellig bezoekje aan het Huis en Landgoed Verwolde afscheid genomen van Diny Oosterhuis. In de afgelopen 45 jaar heeft zij met veel liefde mede de versieringen verzorgd voor trouwerijen, uitvaarten en

weekendvieringen en dat vaak met bloemen uit haar eigen tuin met als hoogtepunt de prachtige uitbundige versiering bij de feestelijke inwijding na de restauratie van de kerk. Wij zullen haar gaan missen! Tijdens de zonnige en smakelijke lunch kreeg zij als dank van ons een mooie oorkonde en 'n stevige plantencadeaubon. Wij danken je nogmaals hartelijk voor je trouwe inzet voor onze parochiegemeenschap en het vele werk wat je er tussendoor nog bij deed. Geniet samen met Bertus nog van vele mooie jaren.

Byzantijs Gopsi pomiljo

Eucharistie volgens de 'Byzantijnse Goddelijke Liturgie'. Wie wil hier nu niet meer over weten? En: wat is de relatie met Oekraïne? Op pagina 10 leest u er alles over!

Jaarlijkse bijeenkomst Gregoriaans Getijdenkoor Sint Jan

Al een aantal jaren zijn we niet in de gelegenheid geweest om één keer per jaar, in een ontspannen omgeving, bij elkaar te komen om terug en vooruit te kijken. Deze afgelopen jaren is er veel gebeurd, wisselingen van dirigent(en), het afscheid van een aantal leden en gelukkig ook het verwelkomen van nieuwe leden. Ook is in deze periode van afwezigheid, heel stil, het 30-jarig jubileum van het Gregoriaans Getijdenkoor Sint Jan aan ons voorbij gegaan. Dit was dan ook de reden dat we afgelopen zondag 22 oktober in een wat breder verband bij elkaar geweest zijn. Een samenzijn van leden, leden die afscheid hebben genomen de afgelopen jaren en vooral nog een paar leden en dirigenten van het eerste uur. Een aantal jaren geleden heeft de oprichter van het Gregoriaans Getijdenkoor Sint Jan, Wim Laurensse, aangegeven dat het tijd geworden was om het stokje over te dragen aan de volgende

generatie. Dit is gelukt en het koor heeft inmiddels weer een vaste basis van twaalf mannen onder leiding van onze dirigent Jeroen Pijpers.

30 Jaar aan het roer staan van een koor is niet niks en Wim Laurensse heeft dit met heel veel energie en bezieling gedaan, waar het huidige koor tot op de dag van vandaag hem heel dankbaar voor is. Het koor vond dan ook dat Wim even in het middelpunt gezet moest worden. Speeches met woorden van dank, met mooie herinneringen en anekdotes, gestaafd door mooie muziek; de 6e Responsoria, weliswaar niet in het Gregoriaans maar in een vierstemmige 16e eeuwse compositie zo fraai gezongen door het befaamde Kings College Choir, door Wim verzorgd. Op de foto spreekt Wim, in de nabijheid van de dirigent van het eerste uur Kees Appels, een dankwoord uit.

Intenties

4/12: Hendrikus Gerardus Johannes Wientjes; **25/12:** pastoor Wim Jongerius

Overleden

16/9: **Johanna Aleida Weel**, 94 jaar
10/10: **Maria Theresia Roebbers-Fischer**, 90 jaar
21/10: **IJde Potma**, 83 jaar

Gedoopt

17/9: **David Dawud Butros**, zoon van Samir Butros en Nicolien Butros, broertje van Djelina.

Huwelijk

30/9: **Jan Kamphuis** en **Jannie van Huizen**.

Middagpauzediensten

1/12: dhr. A. Verburg; **8/12:** ds. J. van Houwelingen; **15/12:** ds. mevr. D. van Alphen-Ubbens; **22/12:** ds. C. Bochanen; **29/12:** ds. S.A. Meijer.
Rooster 2023 nog niet bekend.

Kopij

Inleverdatum kopij volgende *Onderweg*: 16 december

H. Andreas - Brummen

Andreashuis

Tuinstraat 63 A, 6971 BH Brummen, tel. 0575-561403
rkandreasparochie1900@kpnmail.nl
Secretariaat: woensdag: 09.00 - 12.00 uur
Rekeningnr.: NL40RABO0311000541
Redactie: liaschafer@hetnet.nl

Locatieraad

Laurens Mul, penningmeester, 775404
Johan Waanders, gebouwen, 562615
Mariet Winckels, algemeen lid, 562833

PCI: email: brummen@pci12apostelen.nl

Andreashuis

U bent van harte welkom bij de vieringen en ontmoetingen op woensdagmorgen vanaf 9.30 uur. Twee keer per maand is er een viering en op de woensdagochtenden dat er geen viering is, laten we aan het koffie drinken een gebed en de lezingen van die dag voorafgaan. Ook is het secretariaat elke woensdag van 9.00 uur. tot 12.00 uur. open en telefonisch bereikbaar. Altijd bereikbaar via de mail: rkandreasparochie1900@kpnmail.nl

Vieringen

Woensdag 30 november:

9.30 uur: Woord- en gebedsviering

Woensdag 7 december:

9.30 uur: Woord- en communieviering
Voorganger: diaken Anton Bos

Woensdag 14 december:

9.30 uur: gebed en lezingen

Woensdag 21 december:

9.30 uur Woord- en gebedsviering

Maandag 26 december:

10.00 uur: Woord- en communieviering
Voorganger: pastoraal werker Carin Timmerman

Woensdag 28 december:

9.30 uur gebed en lezingen

Zie voor de weekendvieringen parochieblad *Onderweg*. De weekendvieringen zijn ook nog steeds te volgen via internet: www.12apostelen.nl

Klikken op het groene blok: "Vieringen" en vervolgens op het icoontje "wereldbol met koptelefoon". Kies voor "Kerkdienst gemist Zutphen". Op zondagmorgen 10.00 uur kunt u direct meekijken door op de > toets in het midden van de cirkel in de afbeelding te drukken. Voor het bekijken van oudere opnames, klikt u in de kalender bij de gewenste datum.

Im Memoriam

Op 1 oktober overleed onze parochiane **Elisabeth Charlotte Johanna Maria (Lieselore) van den Berg**. Zij woonde aan de Cromhoutstraat 22. Haar uitvaart en begrafenis vonden plaats in Elden. Lieselotte van den Berg is geboren op 27 juli 1925 te Elst als enige dochter van W.A van den Berg en mevrouw A. Bulling. Haar jeugd heeft ze dan ook in Elst doorgebracht. Na haar middelbare school is ze verhuisd naar Sittard, waar zij de opleiding tot maatschappelijk werker heeft gevolgd. Na haar opleiding is zij verhuisd naar Den Bosch. Daar was zij actief bij Stichting Vluchtelingenwerk en heeft heel wat vluchtelingen geholpen om in Nederland een bestaan op te bouwen. Met een aantal van deze vluchtelingen had zij tot het laatst nog contact. Na de dood van haar vader in 1983 is ze naar Brummen verhuisd om voor haar moeder te zorgen. Tot recent was ze nog zeer actief, volgde het wereldnieuws, gebruikte volop haar iPad om te mailen en dingen op te zoeken. Na de heupbreuk in september 2021, volgde revalidatie in een verzorgingshuis. Ondanks alles wilde ze met thuiszorg terug naar Brummen: haar vertrouwde omgeving, huis en tuin. Maar uiteindelijk heeft zij het leven opgegeven en is thuis op 1 oktober vredig ingeslapen. Op 6 oktober is zij begraven op het kerkhof in Elden, naast haar ouders.

Allerzielen woensdag 2 november

In de middag heeft diaken Anton Bos alle graven op het kerkhof afzonderlijk gezegend. 's Avonds stond er op elk graf een lichtje. Tijdens de viering in de Pancratiuskerk zijn alle dierbare overledenen herdacht en in het bijzonder degene die ons het afgelopen jaar ontvallen zijn: Everhardus Bernard Aarsen, 78 jaar; Maria Elizabeth Smeenk-Besselink, 80 jaar; Johanna Maria Berendina van den Beld, 93 jaar; Wilma

Maria de Nijs, 63 jaar; Hikmet Mansour, 85 jaar; Grada Gerritdina Johanna Elshof-Nijhof, 91 jaar; Teunis Evert Leeftang, 82 jaar; Til Spitteler-Meinderts, 92 jaar; Antonia Johanna Maria Elshof-Hafkamp, 94 jaar; Elisabeth Charlotte Johanna Maria van den Berg, 97 jaar.

Intenties

23-11: Marietje Smeenk-Besselink, Jo v.d. Beld, Wilma de Nijs, Til Spitteler-Meinderts, Jan Uiterweerd, Liselore v.d. Berg.

30-11: Eef Aarsen, Hikmet Mansour, Gerda Elshof-Nijhof, Eef Leeftang, Jozef Uiterweerd, Overleden familie Uiterweerd-Vettelschors, Tonny Elshof-Hafkamp, Liselore v.d. Berg.

Andreaskoor

Activiteiten in het Andreaskoor. We mochten ons de laatste tijd verheugen op nieuwe koorleden. We hebben nu per stem drie zangers. We oefenen ook nieuwe liederen en missen in, zoals Messe de Sylvanes. Muziek: André Gouzes een Franse mis wat nu een Nederlandse tekst heeft en indertijd bewerkt samen met Kees Pannekoek.

Onze medewerking aan de viering voor Allerzielen was op 2 november. 23 november zingen weer op woensdagmorgen tijdens de eucharistieviering in het Andreashuis. We verheugen ons op de Kerstviering op tweede kerstdag in het Andreashuis. *Vriendelijke groet,*
Cisca van Middelkoop

Klusochtend

Zaterdag 29 oktober kwamen de vrijwilligers om het kerkhof Allerzielen klaar te maken. Er werd hard gewerkt en tijdens de koffie, (met heerlijke gesponsorde koeken van de familie Span) was er volop ruimte om lief en leed met elkaar te delen. Na ruim twee uur lag het kerkhof er weer strak bij. *Jolanda Jansen - Peters,*
Beheerder en administrateur RK kerkhof Brummen

Gezellige kerstmarkt

Op zaterdag 26 november 2022 organiseert de Andreascommissie een gezellige Kerstmarkt in en rondom het Andreashuis. Naast kerstdecoratie zullen ook de beroemde oliebolletjes en glühwein worden verkocht. Ook een kopje koffie of thee zal niet ontbreken. Kortom het wordt een gezellige markt waar ook tijd is voor een praatje.
De Andreascommissie

Onze Lieve Vrouw Tenhemelopneming Joppe

Joppelaan 71 a, 7215 AD Joppe; 0575-494221;
 rkkerkjoppe@hetnet.nl; www.rkkerkjoppe.nl
 Secretariaat: maandag en donderdag 9.30-11.30 uur.
 Rekeningnr.: NL82RABO0322303001;
 Redactie: willie.lenselink@planet.nl

Locatieraad Elsje August de Meijer, vz. 0575-431401;
 Marijke Heeren, secr. 0570-542000; Jan Roes, pm.
 0575-490711; Ton Demmers, geb. 0575-491212.

Pastoraatgroep Bertus Haarman, 0573-432407; Clemens
 Tenholter, 0575-492392; Germaine Wijnands, 06-53227452,
 Anne Wijffels, 0575-490752; Lenneke Groenevelt, 0575-846657.

PCI: email: joppe@pci12apostelen.nl

Koffie-ochtend

Op woensdag 11 januari om 10.00 uur bent u welkom voor een kopje koffie in de pastorie. Lees hier meer over in de nieuwe rubriek 'Lokaal Geloven' op pagina 7.

Kerst- en nieuwjaarswens

Terwijl ik dit schrijf schijnt de warme najaarszon in mijn kamer en meet de buitentemperatuur 21 graden... Wanneer de wintereditie van *Onderweg 2022* bij u in de bus ligt, schrijven we eind november. Begin van de Advent. We bereiden ons voor op Kerstmis. In deze tijd van onrust ver weg en dichtbij hebben we extra behoefte aan de warmte en de sereniteit van het Kerstkind. Met de hoop dat een lange gekoesterde wens voor vrede in vervulling gaat. In die geest wil ik u namens de locatieraad en de pastoraatgroep een Zalig Kerstmis wensen. En voor het nieuwe jaar 2023 alle geluk en goede gezondheid.
Locatieraad & pastoraatgroep

2023 - 155 jaar Joppekerk en nieuwjaarsreceptie

In 2023 gedenken we 155 jaar Joppekerk. Daar willen we op een aantal momenten gedurende het jaar stil bij staan. Om te beginnen op zondag 15 januari 2023. We nodigen u van harte uit voor de nieuwjaarsreceptie die, aansluitend aan de eucharistieviering, in het Bosrestaurant wordt gehouden. Overweging van pater John Auping Eens in de drie weken stuurt pater Auping een overweging naar aanleiding van de evangelietekst van de desbetreffende zondag. Een kopie van de tekst ligt achter in de kerk en staat op onze site. Wij bevelen u het lezen van deze meditaties van harte aan.

Te bestellen boek

Pater John Auping SJ heeft zijn

meditaties over het Evangelie gebundeld in een bijzondere uitgave, verlucht met reproducties van Rembrandt. Dit boek kunt u bestellen via het secretariaat op ma-do van 9.30 – 11.30 uur, telefoonnummer 0575-494221 of te mailen naar kerkjoppe@hetnet.nl. De prijs van het boek is € 25,00. U ontvangt het boek na vooruitbetaling op bankrekeningnummer NL82RABO0322303001 t.n.v. R.K. Kerkbestuur te Joppe.

Allerzielen 2022

We mogen terugzien op een sfeervolle viering.

Buitenkerststal

Na twee jaar van afwezigheid vanwege de coronapandemie komt het er weer,

de "Buitenkerststal" in Joppe. Deze ruim een halve eeuw (met twee keer een onderbreking) oude traditie naast de RK-kerk in het bosrijke Joppe. Voor veel inwoners van Joppe en omgeving is de "buitenkerststal" niet meer weg te denken en een vast onderdeel geworden van de kerstviering.

Vier zaterdagen voor de kerst word er door 10 tot 15 vrijwilligers gebouwd aan de stal gemaakt van een palenconstructie en afvalhout (schaaldelen) van een houtzagerij, riet en blad vormen het dak en het geheel word aangekleed met oa. rietpollen, mors, zwerfkeien, kerstbomen en vele andere natuurlijke materialen. Een omheining van twee meter hoog gaas maakt het tijdelijke verblijf van de dieren tot één geheel.

Ook dit jaar hopen de bouwers er weer een mooi onderkomen te maken voor de beeldengroep van Jozef, Maria, het kindje Jezus en de herders. Een ezel, een aantal schapen en een kameel houden hen gezelschap. Achtergrondmuziek en een sfeervolle verlichting zorgen vooral in de avonduren voor een sprookjesachtig tafereel.

Op zaterdag 24 december kan iedereen vanaf 12.00 uur de "buitenkerststal" in volle glorie komen bezichtigen. De werkgroep verzoekt de bezoekers aan de stal om de dieren niet te voeren, dit verzorgen zij zelf twee keer per dag. De buitenkerststal zal tot 30 december te bezichtigen zijn. De kerststalbouwers wensen U tijdens de feestdagen veel kijk plezier.

De kerststalbouwers

Tot slot nog even het volgende: De voorbereidingen zijn al in volle gang, en op zaterdag 25 november starten wij weer vol enthousiasme met de bouw. Wij hebben een leuke gezellige bouwgroep van jong tot oud, maar gezien de leeftijd en/of gezondheid van een aantal bouwers zijn extra handjes natuurlijk altijd welkom.

H. Joseph - Lochem

Nieuweweg 18, 7241 ET Lochem; 0573-251457,
rkkerklochem@hetnet.nl
Secretariaat: dinsdag en donderdag 8.45-11.45 uur.
Rekeningnr.: NL94RABO0336626193 (algemeen en
intenties).

Rekeningnr.: NL72 RABO 0180 7992 90 (kerkbalans).
Redactie: rkkerklochem@hetnet.nl

Locatieraad Anton Schilderincx, vz., 0573-251115; Paul
Wuts, pm., 0573-460149; Ben Hemmer, secr., 0573-257791.

Pastoraatgroep Thea van Huijstee, 0573-258442.

PCI: email: lochem@pci12apostelen.nl

Goede doelen belangrijk?

Tuurlijk! Hou 9 en 10 december vrij in de agenda en lees in de nieuwe rubriek "Lokaal Geloven" op pagina 7 waarom!

Uitnodiging kerstvoorproefje

Wij nodigen u van harte uit om met ons avast van een kerstproeverijtje te genieten. Op zaterdagmiddag 24 december a.s. is onze kerk van 15.00 uur tot 17.00 uur open. U bent harte welkom om avast de opgebouwde kerststal te bekijken; en ja hoor, de knikengel is ook weer van de partij! Neem gerust avast een kijkje. De kerk is die middag met kaarslicht verlicht, er klinken kerstverhalen, er worden gedichten gelezen, en er zijn ook leuke gedichtjes, muziek en verhaaltjes voor de kinderen. Er is dan vast ook wat (kerst)lekkers! U kunt natuurlijk ook avast de kerststal in het licht zetten door een kaarsje aan te steken. Maar u kunt ook gewoon even de stilte en de rust

zoeken in de aanloop tot het feest van het licht, want vaak kom je handen, ogen en oren tekort om al die voorbereidingen rond te krijgen. Wij bieden u een mooi rustmoment aan!

Voor het kerstvoorproefje moet u op 24 december 2022 tussen 15.00 uur en 17.00 uur in de St. Josephkerk aan de Nieuweweg in Lochem zijn.

Werkgroep voor Liturgie

Kerst in Lochem

En nu maar hopen dat we dit jaar probleemloos Kerst kunnen vieren, ook in onze St. Josephkerk in Lochem. Doet u mee? Het complete programma ziet er als volgt uit.

- Zaterdag 24 december (15.00 – 17.00 uur): Open Huis met muziek, gedichten en verhalen. Zie het artikel hierboven.
- Zaterdag 24 december (19.00 uur): Familieviering met een speciaal projectkoortje. Jong en oud vieren met muziek en spel de geboorte van de Heer.
- Zaterdag 24 december (22.00 uur): Woord- en communieviering met pastoraal werker Carin Timmerman en met medewerking van het Gemengd Koor.
- Zondag 25 december (10.00 uur): Woord- en communieviering, verzorgd door de Werkgroep voor Liturgie met dhr. Ben Knapen en m.m.v. ons koor Marinata.

- En dan gaan we zo langzaam alweer (niet geruisloos!) naar 2023 met op zondag 1 januari (10.00 uur): Woord- en communieviering met pastoraal werker Carin Timmerman.

Werkgroep voor Liturgie

Actie Kerkbalans

Om maar meteen met de deur in huis te vallen, ... oh jee, het is alweer zover. Ook in 2023 benaderen we u (weer) om deel te nemen aan de Actie Kerkbalans waarmee we met z'n allen onze kerk in Lochem in stand houden. De parochie organiseert deze actie in 2023 met het thema: "Vernieuwen en Verbinden". Juist nu! In Lochem starten we met de Actie Kerkbalans op zondag 8 januari 2023, na de woord- en communieviering van 10.00 uur. Voor nadere informatie verwijzen we u naar het inlegvel in dit nummer van *Onderweg*.

Werkgroep Kerkbalans

Kopij

Sluitingsdatum kopij: 16 december 2022

Meer nieuws uit de Lochemse geloofsgemeenschap vindt u op www.12apostelen.nl onder Geloofsgemeenschappen, Lochem en in de nieuwsbrief. Voor de nieuwsbrief kunt u zich aanmelden via nieuwsbrief.rkkerklochem@kpnmail.nl.

Christus Koning / H. Antonius van Padua - Vorden

Het Jebbink 8, 7251 BL Vorden; 0575-551735;
ggchristuskoningvorden@gmail.com
Secretariaat: dinsdag 9.30-12.00; donderdag 9.30-11.00.
Rekeningnr.: NL68RABO0366463667 (kerkbijdrage);
NL71RABO0155100904 (algemeen en intenties)
Redactie: cjklijn1970@kpnmail.nl

Locatieraad Herman Peters, secr., 520452; Ton Rutting, 553527; Ab Hartelman, pm., 06-31371011

Pastoraatgroep Jaap Harmsen, vz., 06 54906763;
Ans Heuveling, secr., 552267; Carin Franssen, 552322;
Gerard Eijkelkamp, 552914.

PCI: email: vorden@pci12apostelen.nl

Terugblik

Dat de geloofsgemeenschap Vorden/Kranenburg "levendig en vitaal" is, hebben we al vaak geschreven. En uit een terugblik op de afgelopen periode blijkt dat dit nog steeds het geval is.

Benefietconcert Oekraïne

Op 25 september vond het benefietconcert voor Oekraïne in onze kerk plaats. De kerk was met ruim 200 bezoekers goed gevuld. Die bezoekers genoten van een prachtig klinkend "gelegenheidskoor". We zijn blij dat onze geloofsgemeenschap ook aan het resultaat mocht bijdragen. Er is maar liefst ruim 2.300 euro ingezameld!

Oecumenische viering

Op 16 oktober vond in onze kerk een oecumenische viering plaats. De voorganger was dominee Ruben den Hertog. Deze "kerk en schooldienst" was met name op de kinderen van de basisschool gericht en sloot aan bij het

thema van de kinderboekenweek: "gi-ga-groen". Een mooie viering in een volle kerk waarbij de kinderen o.a. werden uitgedaagd voor een hardloopwedstrijd in de kerk met óf slippers óf brandweerlaarzen aan de voeten. Een mooie manier om het begrip "ecologische voetdruk" te verbeelden.

Vooruitblik

Ook in de toekomst zijn we als geloofsgemeenschap actief. Dat blijkt o.a. uit verschillende activiteiten die op de planning staan.

Aanvang diensten van 09.30 uur naar 10.00 uur

Op verzoek van velen verschuiven we vanaf 1 januari 2023 de aanvangstijd van onze vieringen naar 10.00 uur. U kunt dus voortaan op zondag een half uurtje langer blijven liggen.

Herdertjestocht 16 december 2022

Dit jaar wordt er weer een herdertjestocht georganiseerd. De route is ongeveer twee kilometer lang. Volg de lichtjes die langs de hele route staan en hoor en zie het hele kerstverhaal. Starten tussen 17.00 en 17.45 uur bij de Christus Koningkerk, Het Jebbink 8 in Vorden. De route eindigt bij de Dorpskerk. Onderweg is er mogelijkheid tot het geven van een vrije gift voor de onkosten. De Herdertjestocht is voor kinderen leuk, maar ook voor volwassenen is het een aanrader. Loop je ook mee? Neem gerust mensen mee die je kent. En zegt het voort! Tot vrijdag 16 december!

De Herdertjestochtcommissie

Nieuwjaarsviering

Op 8 januari is de eerste viering in het nieuwe jaar in onze kerk. Let op:

aanvang 10.00 uur! Na afloop is er tijdens de traditionele "nieuwjaarsborrel" gelegenheid om "de beste wensen" met elkaar uit te wisselen.

Organisten nieuws

De afnemende gezondheid van organist Ernest Koers betekent dat we op zoek moeten naar een vervanger. We zijn heel blij dat Ineke Peterse al meerdere malen bereid was om in te vallen. En ook voor de toekomst mogen we (o.a. het koor Cantemus Domino) op de muzikale kwaliteiten van Ineke rekenen. Daar zijn we haar heel dankbaar voor. We wensen Ineke veel succes als organiste. En we wensen Ernest Koers heel veel sterkte.

Oecumenische viering

Traditioneel houden we samen met de PKN Vorden aan het begin van het nieuwe jaar de oecumenische dienst van de Eenheid. Dat is deze keer op 15 januari in de Dorpskerk.

Ten slotte

In het nieuwe jaar staat de toekomst van onze geloofsgemeenschap centraal. Immers, hoe houden we onze geloofsgemeenschap "levendig en vitaal" aangezien "op termijn" onze kerk wordt gesloten? Daartoe voeren we gesprekken met o.a. de PKN Vorden en met het parochiebestuur. Het zal u niet ontgaan zijn dat met name dat laatste moeizaam verloopt. Maar we houden "hoop en vertrouwen" en rekenen daarbij ook op uw inzet. We wensen u (en onze geloofsgemeenschap) daarom alvast een goed 2023 toe!

Namens de locatieraad en pastoraatgroep, Jaap Harmsen

Overleden

Op 21 september overleed **Monique Menkveld-Gotink**. Zij werd 56 jaar. De begrafenis vond plaats in besloten kring. Wij wensen haar echtgenoot, kinderen en kleinkinderen veel kracht om dit grote verlies te verwerken. Moge zij rusten in vrede.

Op 8 oktober overleed **Leo Eykelkamp** op de leeftijd van 82 jaar. De crematie vond plaats in Zutphen op 14 oktober. Moge hij rusten in vrede.

Op 19 oktober overleed **Ab Waarle** op de leeftijd van 86 jaar. De crematie vond plaats in besloten kring. Wij wensen zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen veel sterkte bij het verwerken van het verlies. Moge hij rusten in vrede.

Onze Lieve Vrouw Tenhemelopneming - Borculo

Steenstraat 26, 7271 BP Borculo; 0545-271383;
info@parochie-borculo.nl;
Secretariaat: woensdag 10.00-11.30 uur.
Rekeningnr.: NL35RABO0309119510 (algemeen);
NLO3RABO0309105439 (kerkbijdragen);
Redactie: annette.morgenster26@gmail.com

Locatieraad Jan Verwoolde, geb., 271761;

Pastoraatgroep Annette Franck, 473360;
Riky ten Thije, 272361;

PCI: email: borculo@pci12apostelen.nl

Vieringen in 2023

Vanaf 1 januari a.s. komt er in het weekend geen voorganger meer vanuit het pastoraal team. Zij zullen alleen nog door de week komen. Dat betekent dat er voortaan gevierd zal worden op elke tweede donderdagavond van de maand. Het koor Stemmig, met een eigen voorganger, kan nog wel in het weekend een viering verzorgen. Zij zullen dat doen in het laatste weekend van de maand. Voor januari 2023 ziet dat er als volgt uit: Donderdag 12 januari om 19.00 uur: woord- en communieviering met Carin Timmerman en het parochiekoor Zaterdag 28 januari om 19.00 uur: woord- en communieviering met Stemmig

Laatste woord- en communieviering in het Andriessenhuis

Op pagina 4 kunt u lezen over het besluit om op vrijdag 2 december de laatste viering in het Andriessenhuis te houden.

Eerste Kerstdag

Op zondag eerste kerstdag is er om 10.00 uur een eucharistieviering met pastor Ed Wassink en het parochiekoor. Dit is de laatste eucharistieviering die in het weekend plaats zal vinden.

🎵🎵🎵🎵 Zingen met Kerstmis 🎵🎵🎵🎵

Op 24 december, kerstavond, is er om 19.00 uur een familieviering in onze kerk. We willen er graag weer een feestelijke viering van maken met een koor; dit keer een kinderkoor samen met koor Stemmig.

Kinderen vanaf groep 3 die het leuk vinden om mee te zingen kunnen worden opgegeven bij Diana Sterenberg (graag ook even doorgeven in welke groep uw kind zit.) Na het Sinterklaasfeest beginnen we met het oefenen van de kerstliederen. We doen dit ongeveer vier keer, op de Sint Jorisschool, aan het begin van de schooldag van 08.30 tot 09.00 uur. E-mail: dianasterenberg@live.nl Telefoon: 06-49944200

Uitnodiging aan alle vrijwilligers

In verband met alle coronabeperkingen is er de laatste twee jaar geen vrijwilligersbijeenkomst meer geweest. Omdat we nog niet precies weten hoe het komende jaar er uit zal gaan zien en we iedereen heel graag willen bedanken voor de inzet, groot en klein, voor de geloofsgemeenschap, willen we alle vrijwilligers uitnodigen voor een gezellig samenzijn. Dit doen we om 11.00 uur, na de viering van zondag 18 december bij Kerkemeijer aan de Ruurloseweg. Elke werkgroep zal een uitnodiging ontvangen. Mocht u geen uitnodiging hebben gekregen, of bent u onlangs gestopt als vrijwilliger, bent u uiteraard ook van harte welkom. Graag even aanmelden bij het secretariaat of bij de leden van de pastoraatgroep of locatieraad.

Rondbrengen Onderweg

De bezorgers zijn bij iedereen aan de deur geweest of hebben een brief in de brievenbus gedaan, met de vraag of u de *Onderweg* wilt blijven ontvangen. Van de 680 adressen hebben ruim 200 mensen aangegeven deze niet meer in de bus te willen. Vaak met als reden dat deze online gelezen wordt. Er zal een herindeling van de bezorglijsten gemaakt worden, dus het kan zijn dat de *Onderweg* voortaan door iemand anders bij u bezorgd gaat worden. En bij deze: bezorgers hartelijk dank voor deze extra lange ronde!

Gebedsintenties

4 dec.: overleden ouders Elschot-Spekschoor, Theo Blom. **18 dec.:** Fam. Pelgrum, Theo en Riek Verheijen, Theo Blom, Bram Nieuwveld jaargedachtenis, Ria Mesland-te Morsche jaargedachtenis. **Kerstmis 25 dec.:** Theo Blom, Fam. Geerligts en Ottenschot, Frans Jansen, Fam. Timmerije-Tijdink, Fam. Te Morsche-Bluemink, Agnes Versteegen-Giesen, Theo en Riek Verheijen-Geerligts, Wim en Truus Eilers Hoeben

Kerstconcert van het Borculo's Mannenkoor

Op donderdag, 15 december 2022 om 20:00 uur. **Hoop en troost**, dat is het thema voor het kerstconcert welke het Borculo 's Mannenkoor geeft. Dit concert houden wij om de Oekraïense vluchtelingen in Berkelland een hart onder de riem te steken in deze moeilijke tijden. Dit concert is gratis te bezoeken. Een vrije gift welke in zijn geheel ten goede komt aan de "samenwerkende hulporganisaties" met giro 555 voor de wederopbouw van Oekraïne, stellen wij natuurlijk bijzonder op prijs. Namens het Borculo' Mannenkoor graag tot 15 december.

Zorgzaammatje

Zorgzaammatje is een gezamenlijk project van verschillende kerken Borculo, Geesteren, Gelselaar en Haarlo en Waterhoek. We hebben als doelstelling om thuiswonende kwetsbare mensen en hun mantelzorgers in Borculo en omgeving te ondersteunen. Je kunt hierbij denken aan bijvoorbeeld helpen met boodschappen doen als er geen vervoer is, koffiedrinken als iemand behoefte heeft aan een praatje, en keer ergens naar toe gaan als iemand aan huis is gebonden, of een keer rijden naar het ziekenhuis als er geen vervoer is. Hierbij kunnen we ook de vaste mantelzorger ontlasten. Er zijn verschillende vrijwilligers die in gezet kunnen worden. Als u denkt dat dit iets voor u is of voor iemand anders in uw omgeving, dan kan u contact opnemen met onderstaande contact gegevens. In het eerste oriënterende gesprek wordt altijd eerst gekeken of de zorgvraag matcht bij onze vrijwilligers. Maar ook, als u iets voor een ander wil betekenen, bent u natuurlijk ook van harte welkom als vrijwilliger.

Voor informatie of een zorgvraag, kunt u contact opnemen met:
Gerrie Schrijver, mobiel 06-20453774 of
Ida Staver, mobiel 06-12928284
Mailen mag natuurlijk ook,
zorgzaammatje@pgdewijngaard.nl

H. Willibrord - Ruurlo

Groenloseweg 3; 7261 AM Ruurlo; 0573-451456;
 info@willibrordkerkruurlo.nl
 Rekeningnr.: NL67RABO0356750396 of
 NL86INGB0002465958 (kerkbijdrage).
 Redactie: w.bremer01@gmail.com
 Opgave gebedsintenties bij Anny Strijker; 452652;
 anny@strijkerweb.nl

Locatieraad/pastoraatgroep

Willy Bremer, secr. 06 15297947; Theo te Brake, pm., 453511;
 Harry Kasteel, 452492; Anny Strijker, 452652;
 Jos Rouwhorst, 453251, Jan Vreman, 06 22571139.

PCI: email: ruurlo@pci12apostelen.nl

Familieberichten

Op twee oktober 2022 is **Berendina Johanna Roerdink** overleden. Dina Roerdink is 96 jaar geworden. De uitvaartdienst heeft plaatsgevonden op vrijdag 7 oktober 2022 in de St. Willibrordkerk in Ruurlo.

Wat brengt de juiste energie?

Onlangs, zondag 16 oktober, ging emeritus Zandbelt voor in de eucharistie. Een mooie viering. En... zoals gebruikelijk was er na de dienst gezellig koffiedrinken. Vanzelfsprekend schoof ook de heer Zandbelt aan voor de koffie. Heel goed, ook daar krijgen mensen energie van. Even gedachten uitwisselen, even bijkletsen. Zoals vaak komt ook het onderwerp energie even ter sprake. Hij was enorm positief verrast door warmte die er vanuit de infrarood verwarming geproduceerd werd. Na de dienst ging de verwarming vóór in de kerk uit en werd alleen de ruimte waar koffiedronken achter in de kerk verwarmd. Als het gaat om het energieverbruik, zijn de energiekosten van onze kerk zo ongeveer gehalveerd. Wij zijn helemaal van het gas af. Bovenstaande is natuurlijk een extra argument om met name de Willibrordkerk in de toekomst als plaats voor vieringen open te houden. Wellicht kan het bestuur de energiekosten eens meenemen in de beslissing welke kerken definitief gaan sluiten.

“Omzien naar elkaar” - Voedsel Delen - Mariakapel overdag open Willibrordkerk opent haar deuren

De Willibrordkerk in Ruurlo zal vanaf 13 november dagelijks van 7:00 uur 's

morgens tot 21:00 uur 's avonds geopend zijn. Het portaal is hiervoor heringericht en omgevormd tot een sobere Mariakapel. “Maria”, moeder alle moeders, geliefd bij gelovigen en andersgelovigen, is met haar liefdevolle aandacht ons tot inspiratie. U kunt in deze Mariakapel terecht om een kaarsje aan te steken en even moment voor jezelf nemen.

“Omzien naar elkaar.” We kunnen dat op vele manieren doen. Wij bieden een extra mogelijkheid aan om in deze Mariakapel eenvoudig uw voedsel te delen. Er staat daarvoor een kast en een koelkast. Een soort van kleine voedselbank. In de huidige tijd waarin sprake is van veel stille nood en grote zorgen vanwege de hoge kosten van levensonderhoud, willen wij in onze geloofsgemeenschap openstaan en instaan voor elkaar. Iedereen kan de sobere Mariakapel bezoeken en in de koelkast, groenten, fruit, en maaltijdbakjes achterlaten. Ook is er een kast voor levensmiddelen en producten die niet gekoeld bewaard hoeven te worden. Daarbij denken we vooral aan de eerste levensbehoeften zoals koffie, thee, havermout, crackers, bakmiddelen, etc. Bezoekers kunnen dus anoniem producten halen of brengen. Ook is er een brievenbus waarin u een vraag om ondersteuning of speciaal verzoek kunt achterlaten. We denken dan mee om daar een antwoord op te vinden.

De Mariakapel is zondag 13 november na afloop van de zondagsviering officieel

in gebruik genomen. We hopen dat bezoekers van die viering al iets willen meebrengen om in de kast en/of koelkast te plaatsen. Wellicht zijn er parochianen die dit ook een prima plek vinden voor het komende kerstpakket. Wie weet. Alvast bedankt!

Seniorenmiddag 13 oktober

Een goede opkomst. Er waren ruim 50 parochianen aanwezig. Het was een heel gezellige middag, waar ruim tijd was om onder het genot van een hapje en drankje weer eens bij te praten. Het Ruurlo's dameskoor verzorgde een optreden met liedjes die iedereen nog wel kent. Namens de bezoekgroep nogmaals hartelijk dank voor uw aanwezigheid.

Oorlog, vrede solidariteit 18 december 2022

Een muzikale zondagsmiddag met koor Markant, @Seven en Sing a Song. Oorlog, vrede en solidariteit houden ons allemaal bezig. Deze (jonge) vrouwen en mannen geven er een muzikale invulling aan, afgewisseld met teksten rond de thema's. Het Kenya fonds en de Voedselbank geven uitleg over hun activiteiten en zullen iedereen heel dankbaar zijn voor een financiële bijdrage of een donatie in natura wat betreft de voedselbank. Meer informatie volgt op de website www.koormarkant.nl van koor Markant. De toegang is gratis, maar vanwege het beperkte aantal plaatsen is aanmelden via het mailadres ovs.markant@gmail.com wel noodzakelijk. Iedereen is van harte welkom. Zondag 18 december 2022 vanaf 14.00 uur. Willibrorduskerk, Groenloseweg 3, Ruurlo
 Aanmelden via ovs.markant@gmail.com

H. Willibrord - Hengelo

Spalstraat 38; 7255 AD Hengelo (Gld.); 0575-461275;
 info@willibrordhengelo.nl; www.willibrordhengelo.nl
 secretariaat: vrijdag 11.00 - 12.00 uur.
 Rekeningnr.: NL12RABO0121301346
 NL82RABO0119538857 (kerkbijdragen);
 Redactie: henk@roes-po-advies.nl

Locatieraad/pastoraatgroep

Henk Roes, secr. 461061; Theo Keurentjes, 464247;
 Gerald Veldscholten, 463482; Marian Zaarbelink,
 Jenny Veldscholten, Jan Calver, Monique Kuipers,
 Marieke Kraassenberg.

PCI: email: hengelo@pci12apostelen.nl

Platformbijeenkomst 'Lokaal geloven' 12 oktober jl.

We staan aan het begin van een nieuw jaar voor het parochieblad 'Onderweg'. Jaargang 11 is al weer voor een jaar ingepland. Dat geldt ook voor onze 'Nieuwsbrief'. Het komende jaar staan veel cruciale activiteiten op het programma. Veel inhoudelijke zaken zullen het komende jaar een nieuwe invulling moeten krijgen. Daarnaast zijn er ook praktische problemen die om een oplossing vragen:

- ☞ Het vormgeven van lokaal geloven
- ☞ Het zoeken naar oplossingen om het probleem van een vaste organist(e) voor ons kerkkoor op te lossen.
- ☞ De voortgang omtrent de bestemming van ons kerkgebouw
- ☞ De brief van de penningmeester omtrent de verhoging van de energieprijzen.
- ☞ Het opstarten van de actie Kerkbalans

Lokaal geloven richt zich op kleine initiatieven en projecten die op lokaal niveau geloofsgetuigenis, onderlinge verbondenheid en diaconale inzet 'omzien naar elkaar' bevorderen. Daar zijn we volop mee bezig.

Probleem organist

Door het overlijden van onze organist Rob Mullink en het noodgedwongen stoppen van Florence Kievits zijn we aangewezen op organisten uit de buurt. Voor een gedeelte lukt dat ook wel. Ook afgevaardigden van ons koor hebben de parochiële bijeenkomst bezocht. Maar op cruciale zon-/feestdagen zijn alle organisten bezet en vervullen zij in meerdere kerken hun taak. Voor ons is dit geen ideale situatie.

Bestemming kerkgebouw

We hopen u zo snel mogelijk te berichten wat de verdere plannen

voor ons kerkgebouw zijn en wat voor consequenties dit heeft voor het lokaal geloven o.a. in samenhang met het beleidsplan uit het Aartsbisdom

Energiekosten

In deze brief van de penningmeester wordt duidelijk aangegeven dat de gezamenlijke energiekosten van € 75.000 zullen stijgen naar € 300.000. Om nog enigszins te kunnen verwarmen zullen we de aanwijzingen van het parochiebestuur zo veel mogelijk opvolgen. Wij houden u op de hoogte.

Kerkbalans 2023

De voorbereidende activiteiten worden weer opgestart. Juist nu in deze moeilijke omstandigheden zullen we iedereen willen overtuigen om deze actie van harte en met gulle hand ondersteunen.

Resultaat platformbijeenkomst

Op 14 mei kregen we de opdracht mee om aan te geven hoe we in de toekomst vorm willen geven aan:

- ☞ Ontmoeting
- ☞ Omzien naar elkaar
- ☞ Bijdragen voor de leefbaarheid

Ontmoeting

Ontmoeten en verbinden als centraal begrip voor mogelijke activiteiten waarbij we ook nadrukkelijk de PKN van Hengelo hierin willen betrekken.

We leven immers in één dorp waarbij de aspecten van ontmoeting al een rol spelen o.a. de oecumenische werkgroep Inspiratie en Ontmoeting.

De centrale rol in die samenwerking heeft de Raad van Kerken, die bestaat uit de afgevaardigden van de PKN in Hengelo, de vrijzinnige Protestantse Gemeenschap en de afgevaardigden van onze Willibrord Geloofsgemeenschap.

Hier worden jaarlijks een aantal activiteiten uitgevoerd met raakvlakken in de drie kerken.

Ontmoetingsmomenten worden opgezet en bijbehorende gespreksonderwerpen die vanuit de praktijk verder worden uitgediept en versterkt.

Omzien naar elkaar

In het kader van 'Omzien naar elkaar' worden activiteiten ontwikkeld die de eigen grenzen van de kerkgemeenschappen overstijgen. Er zijn genoeg aansprekende onderwerpen zoals de situatie in de Oekraïne, de problematiek van asielzoekers. Op basis van respect voor ieders eigenheid willen elkaar de ruimte bieden hieraan vorm en inhoud te geven.

De eigen bezoekersgroep richt zich vooral op de oudere leden van onze eigen geloofsgemeenschap. Wellicht dat in de toekomst ook die zorg verder kan worden uitgerold.

De rol van de plaatselijke KBO lijkt uitgespeeld door het ontbreken van bestuursleden. Elementen van de KBO passen binnen de uitgangspunten 'Omzien naar elkaar'.

Bijdragen Leefbaarheid

Wellicht dat onder het thema bijdragen van de leefbaarheid gekeken kan worden naar uitbreiding van activiteiten voor deze doelgroep.

Vanuit dit thema kunnen ook activiteiten worden ontwikkeld voor andere doelgroepen waar behoefte aan is. Enkele thema's kunnen ook in een breder perspectief worden geplaatst. Bijvoorbeeld:

- ☞ Verbreding van religieus naar maatschappelijk, Sociaal. Cultureel, Creatief
- ☞ Vuist tegen de eenzaamheid (niet alleen ouderen maar ook andere doelgroepen)
- ☞ Maatjeswerk
- ☞ Mama café
- ☞ Ondersteunende activiteiten b.v. computergebruik, Whats app
- ☞ Digitale vaardigheden o.a. gebruik van internet, etc.
- ☞ Inspelen op behoeften van diverse groepen (jong tot oud, maar ook dwars door de leeftijdsverbanden)

Momenteel hebben de vrijwilligers veelal méér dan één taak. Soms handig, maar soms te belastend. Met nieuwe activiteiten zullen we ons ook sterk moeten maken voor nieuwe vrijwilligers. De jaarlijkse vrijwilligersdag gaan we een nieuwe impuls geven. Dit moet een dag worden waarbij ook de jongeren zich aangesproken voelen. Tevens zullen we ze voldoende ruimte moeten bieden om dingen samen te organiseren. Wellicht anders dan dat we gewend zijn.

H. Johannes de Doper - Keijsburg

Kerkstraat 7, 7256 AR Keijsburg; 0575-461314,
 Secretariaat: donderdag 10.30-11.00 uur
 Rekeningnr.: NL85RABO0125501102 (algemeen)
 NL25RABO0125502958 (gezinsbijdrage Keijsburg)
 NL97RABO0374716390 (gezinsbijdrage Zelhem)
 Redactie: hannieankersmit@hotmail.com
 Gezinsbijdrage/kerkbalans: C. Gerritsen 06-10065324

Locatieraad/pastoraatgroep

Rob Besselink, 462882; Hans Limbeek, 0314-641546,
 Dini Compas-Nijenhuis, 06-40594236;
 Annie Stapelbroek, 0314-641477

PCI: email: keijsburg@pci12apostelen.nl

Bereikbaarheid Sint Jan de Doper

Het parochiesecretariaat is geopend op donderdagmorgen van 10.30 uur tot 11.00 uur. Telefoon 0575-461314. Voor spoedgevallen bij een overlijden of spoedbediening belt u de parochiewacht. Telefoon 06 10 31 96 38 Contactpersoon voor Zelhem: De heer J. Waalderbos, Zonnebloemstraat 43, 7021 ZA Zelhem, tel. 0314-623809.

Stichting R.K. Begraafplaats

Contactpersoon: Mevr. J. Lamers tel. 0575 – 464162 email: begraafplaatskeijsburg@hotmail.com; website www.begraafplaatskeijsburg.nl De tarieven 2021 kunt u vinden op de website van de HH. Twaalf Apostelen, locatie Keijsburg!

Parochiële Caritas Instelling

Secretariaat: Fons Lamers, Kroezierijweg 8, 7256 KR Keijsburg.

Kerkdienst gemist

Alle vieringen, ook vanuit Zutphen, zijn te beluisteren via Kerkdienstgemist (v/h kerkradio): www.12apostelen.nl/locatie Keijsburg.

Overleden

Op 2 oktober 2022 is overleden **Trees Kumeling-Reulink** in de leeftijd van 89 jaar. Op 6 oktober 2022 is overleden **Wim Mulders** in de leeftijd van 79 jaar

Bezoekersgroep

Voor veel mensen is een goed gesprek balsem voor de ziel. Ook binnen onze geloofsgemeenschap is een goed gesprek mogelijk. Mensen die graag eens zouden willen praten met iemand uit onze bezoekersgroep kunnen contact opnemen

met Ria Boers. Ook mensen die namens de bezoekersgroep zelf (alleen of met zijn tweeën) mensen zouden willen bezoeken kunnen contact met haar opnemen. Schroom niet, trek aan de bel! Ria Boers, telefoon: 0575-461938 mail: riaboers@upcmail.nl

Spreekwoordenpuzzel

Antwoorden spreekwoordenpuzzel tijdens de verenigingenmarkt bij 100-jaar De Horst op 24 september 2022.

1. een beslissing is genomen.
2. hij laat de deur openstaan als hij binnenkomt.
3. heel erg arm zijn.
4. hij is niet gelovig.
5. de schuldige is niet te vinden.
6. het onmogelijke proberen.
7. weggaan voor het mooie einde.
8. geen partij kiezen.
9. hij pakt het helemaal verkeerd aan.
10. in een gezelschap valt het plotseling stil.
11. het overal mee eens zijn zonder kritiek.
12. huichelaars zijn niet te vertrouwen.
13. als je iets echt wil dan kan je het ook.
14. de eersten hebben vaak alles en de laatsten weinig of niets.
15. een betere positie leidt makkelijk tot oneerlijkheid.
16. vlakbij een kerk is bijna altijd een café.
17. geef niet op voor je werk af is.

Kerstmarkt 2022.

Op zaterdag 10 december 2022 wordt voor de tweede maal een kerstmarkt voor jong en oud gehouden. Deze zal worden gehouden in en rond de kerk van 14.00 uur tot 18.00 uur.

Er zijn kleurplaten, een rad van fortuin, een wensboom, oliebollen, diverse kraampjes en natuurlijk is de kerststal

al opgebouwd. Zo wordt de kerstmarkt ook opgeluisterd door koren en muziek. De opbrengst wordt gebruikt voor de aanschaf van meubilair achter in de kerk om gezellig koffie te drinken. Entree is gratis.

Kinderkerstviering

Op kerstavond, zaterdag 24 december, is er om 19.00 uur een kinderkerstviering in onze St. Jan de Doperkerk. Een viering voor en door kinderen. Een viering speciaal op kinderen gericht dus, maar uiteraard is iedereen welkom. Vaders, moeders, opa's, oma's en alle andere geïnteresseerden. Na afloop zal er bovendien een lekker drankje voor iedereen zijn! Zie ook de Kids & Teens pagina op pagina 17.

Nieuwjaarsreceptie

Op zondag 8 januari 2023 zal na afloop van de viering van 10.00 uur in de kerk de jaarlijkse nieuwjaarsreceptie plaatsvinden. Hiervoor worden ook alle vrijwilligers uitgenodigd. Het zal een informele samenkomst zijn onder het genot van een kopje koffie/thee en andere versnaperingen. We zullen een toast uitbrengen op het nieuwe jaar.

Oecumenische viering op 15 januari 2023 in Zelhem

De gezamenlijke kerken in Halle, Keijsburg en Zelhem organiseren tweemaal per jaar een oecumenische viering. Dit jaar zal de dienst worden gehouden op zondag 15 januari 2023 om 10.00 uur in de Lambertijkerk te Zelhem. Namens de werkgroep oecumenische vieringen wordt u hierbij van harte uitgenodigd.

Actie

Kerkbalans

Het jaar 2022 is alweer bijna aan het einde. Even een moment van evalueren. Heeft u de toezegging aan de Kerkbalans al gedaan? Graag doen wij nog even een beroep op u: draag de St. Jan de Doperkerk een warm hart toe in financiële zin. Zonder uw financiële ondersteuning kan onze kerk/RK geloofsgemeenschap Keijsburg/Zelhem niet. Mede dankzij uw geldelijke steun willen wij de kerk in balans brengen en houden. Alleen met een financieel gezonde basis kunnen we blijven zeggen: omzien naar elkaar, geld(t) voor iedereen. Keijsburg op IBAN NL25RABO0125502958, Zelhem op IBAN NL97RABO0374716390

H. Martinus - Baak

Wichmondseweg 17, 7223 LH Baak;
 pastoriebaak@outlook.com
 Opgave gebedsintenties: per mail: pastoriebaak@outlook.com
 of bij Bennie Stapelbroek: tel. 0575 491060;
 mail bennie.stapelbroek@gmail.com. Voor overige zaken: Ans
 Berendsen: tel. 0575 441920; mail ans-arthur@hotmail.com
 Rekeningnr.: NL96RABO0304501697
 Redactie: pastoriebaak@outlook.com

Locatieraad/pastoraatgroep Berna Lamers, 441244;
 berna.lamers@gmail.com; Arnold Wolbrink, 441206;
 Petra Weel, 06 12536049

PCI: email: baak@pci12apostelen.nl

Vieringen in Baak

Op dinsdag 20 december is er om 19.00 uur een woord- en communieviering, pastoraal werker Carin Timmerman zal de voorganger zijn. Op maandag 26 december, tweede kerstdag, zal er om 10.00 uur een eucharistieviering zijn, voorganger pastoor Scheve. Op dinsdag 17 januari is er om 19.00 uur een eucharistieviering, voorganger pastoor Scheve.

Dit jaar weer een kerstmarkt in Baak!

De kerstmarkt is niet in het Martinushuus maar in Concordia. Concordia heeft een kleinere zaal maar daar kunnen we voldoende tafels kwijt omdat Carla en Jan Hubers hun verkoop op eigen terrein doen, wel in samenwerking met de kerstmarkt in Concordia. Zondag 11 december van 11.00 – 16.00 uur. De verwarmde sportzaal zal worden omgetoverd in kerstsfeer met veel gezelligheid. Ook bij het Wapen hebben het Wapen en Herfkens een gezellig kraam ingericht. U kunt dus een gezellig rondje lopen door het centrum van Baak. Entree € 2,00, tot 16 jaar gratis.

Kwartetspellen

In de vorige *Onderweg* heeft u kunnen lezen over een kwartetspel dat is uitgegeven

ter gelegenheid van het 12½-jarig bestaan van onze parochie HH. Twaalf Apostelen. Op de kaarten van het spel zijn foto's te vinden van de kerken van onze parochie, van opvallende voorwerpen in die kerken en van bijzondere gebeurtenissen die in de 14 geloofsgemeenschappen hebben plaatsgevonden. Een leuk cadeau voor de komende feestdagen, zoals Sinterklaas of Kerstmis. Bij het kwartetspel hoort het rijk geïllustreerde boekje 'Wat hebben de kaarten ons te zeggen?'. Het boekje geeft informatie over alle onderwerpen die in het kwartetspel aan de orde komen, zoals de geschiedenis van de verschillende kerk-gebouwen, symbolen, heiligen, begraafplaatsen, sacramenten en parochiële activiteiten. Vooral voor onze kinderen en kleinkinderen die weinig van de kerkhistorie afweten, is dit een waardevol document. De kwartetspellen inclusief de bijbehorende boekjes kosten € 12,50 per set. Winst u een kwartetspel te ontvangen dan kunt u dat doorgeven aan Berna Lamers.

Oliebollen en inzameling kerstpakketten voor de voedselbank

Na het succes van vorig jaar zullen ook dit jaar op 30 december door het Martinushuus weer, en dit keer kakelverse, zelfgebakken oliebolletjes worden verkocht en (delen van) jullie kerstpakketten worden ingezameld voor de voedselbank. Tussen 15.00 uur en 17.00 uur zal voor de kerk in Baak de mogelijkheid zijn om de bestelde oliebolletjes op te halen en je spullen in te leveren. Bij droog weer zullen we een vuurtje stoken en is er warme chocomel en glühwein. En daarmee luiden we op gezellige wijze het jaar 2022 met elkaar uit. Dus reserveer de datum alvast in je agenda, meer nieuws volgt....maar in ieder geval zien jullie graag aan de kraam.....

Proeverij op Burendag

Op 24 september vierden we in Baak de Burendag met een grote proeverij in de Martinuskerk. 47 koks kookten thuis heerlijke gerechten en kwamen hiermee naar de burendag om anderen te laten proeven. Er was voor elk wat wils, variërend van voor- bij- hoofd- en nagerechten en zowel zoet als hartig. En wat zagen de gerechten er soms prachtig uit. Meer dan 100 Bakenezen kwamen proeven van al dit lekkers. Zowel de kok, als het gerecht werden op de foto gezet om een echt Boaks kookboek te maken. En dat is gelukt. Mocht je belangstelling hebben voor het kookboek, dan kun je een mail sturen naar Ria Gosselink: rgosselink137@gmail.com. De boeken kosten € 10,00 per stuk, indien nog op voorraad.

Familieberichten

Op 15 oktober is **Dora Hissink-Rondeel** overleden. Zij was 87 jaar.

Gebedsintenties

Di. 20-12: Everdien Schut, Fam. Hendriks-Hermsen, Jos en Bets Hermsen-Goris, Ouders Jan en Will Schutte-Bosman, ouders Hebben-Smit.
Ma. 26-12: Fam. Hendriks-Hermsen Jgt. G.J. Mentink, Jos en Bets Hermsen-Goris, ouders Dashorst-Brink, Everdien Schut, ouders Hebben-Smit, Jgt. Johanna Helmink-Harmsen, Jgt. ouders Helmink-Boerkamp, ouders Harmsen-Ovink, Zuster Bernadino Helmink.
Di 17-1: ouders Hebben-Smit.

Nieuwjaarsreceptie

De nieuwjaarsborrel zal op zondag 15 januari vanaf 16.00 uur zijn in Het Wapen van Baak. Alle inwoners van Baak zijn daarbij van harte welkom om een ieder een gelukkig nieuwjaar te wensen.

Koffiedrinken

Na de vieringen zullen we aan de tafels koffie en thee drinken met iets lekkers erbij. Wij nodigen u van harte uit om dan nog even na te praten.

H. Willibrord - Drempt

Zomerweg 19, 6996 DD Drempt.
 Secretariaat: Hoefkensestraat 12, 6996 DS Drempt
 locatieraaddrempt@gmail.com, 0313 479294
 Opgave gebedsintenties:
 rk.drempt.gebedsintentie@gmail.com
 Rekeningnr.: NL25RABO0304500259
 Redactie: redactie.willibrord.drempt@gmail.com

Locatieraad / pastoraatgroep

Ingrid Stortelder-Spigt, 0313 479294
 Henrie Bremer, secretaris
 Fons Janssen, penningmeester
 Peter Hammink

PCI: email: drempt@pci12apostelen.nl

Adventsactie 2022

Thema: Ieder kind een goede start!
 Woensdag 20 oktober waren MOV-vertegenwoordigers van alle locaties van de parochie HH. Twaalf Apostelen in Zutphen bijeen, hiertoe uitgenodigd door diaken Gunter Oude Groen en diaken Anton Bos. We werden ontvangen met koffie en koek. Als opening begonnen we met een gezamenlijk gebed voor wijsheid en liefde. We konden een keuze maken uit vier projecten die financieel gesteund worden door de Bisschoppelijke Vastenactie waar de Adventsactie onder valt. Onze keuze is gevallen voor een ziekenhuis in Somalië. Het is één van de armste landen van Afrika. Door de langdurige burgeroorlogen en rassenstrijd is de gezondheidszorg ernstig verzwakt geraakt. De levensverwachting ligt rond de 51 jaar en de sterfte van moeder en kind is erg hoog. In de afgelegen Gedo regio ligt het Garbaharey district ziekenhuis. Inwoners uit de wijde omgeving zijn voor gezondheidszorg afhankelijk van dit ziekenhuis. Ook hier zijn voorzieningen gebrekkig. Zo valt de elektriciteit geregeld uit en is er 's nachts helemaal geen stroomvoorziening door uitschakeling om middernacht door de private energieleverancier.

ADVENTSACTIE

Wat willen we bereiken en hoe doen we dat?

De beschikbaarheid van basiszorg moet verbeteren, zodat meer mensen toegang krijgen tot de basiszorg. Voor de patiëntenafdeling worden zonnepanelen geïnstalleerd en het ziekenhuis krijgt medische apparatuur. Er wordt een bloedbank aangeschaft om gedoneerd bloed te kunnen bewaren. Het laboratorium krijgt de beschikking over chemicaliën voor het uitvoeren van

bloedonderzoek en andere diagnostische tests en de medewerkers krijgen een training. Daarvoor houden we op de eerste zondag van de Advent een extra collecte. De bekend collecte melkbus staat gedurende de advent en kerst weer achter In de kerk.
Bij voorbaat hartelijk dank!
 MOV H. Willibrord Drempt

Kerstconcert Feeling

Op kerstavond, 24 december om 20.00 uur geeft Feeling weer een kerstconcert in onze H. Willibrordkerk. Tijdens het concert zullen eigentijdse kerstliederen in het Nederlands en Engels ten gehore worden gebracht.

Viering Kerstmis

Rond Kerst zoekt men elkaar op in de kerk en merk je verbondenheid door samen te vieren. In Drempt is er dit jaar op eerste kerstdag om 10.00 uur een woord- en communieviering waarin diaken Anton Bos voorgaat. Het Willibrordkoor zal de viering muzikaal omlijsten. U bent van harte welkom!

Opbrengst collecte Zonnebloem

De jaarlijkse collecte voor de Zonnebloem op zondag 11 september in onze kerk heeft het mooie bedrag van 90 euro opgebracht.

Kopij

Sluitingsdatum kopij: 16 december 2022
 redactie.willibrord.drempt@gmail.com

Oecumenische viering week van gebed

Thema: Doe goed, zoek recht

De Week van gebed voor eenheid van christenen 2023 moedigt kerken aan om goed te doen en recht te zoeken. Bijzondere aandacht is er voor de verdeeldheid die veroorzaakt wordt door het onrecht van ongelijkheid en racisme. Tijdens de Week van gebed voor eenheid bidden wereldwijd miljoenen christenen mee. Door samen te bidden ervaren we dat we verbonden zijn, met God en met elkaar. Tegelijk tonen we verantwoordelijkheid voor anderen door de problemen van de samenleving in de voorbeden een plek te geven. Het materiaal voor de Week van gebed voor eenheid 2023 werd voorbereid door kerken uit de Amerikaanse staat Minnesota. Zij kozen het thema 'Doe goed, zoek recht' uit, naar aanleiding van een Bijbeltekst uit Jesaja 1 vers 17. De gruwelijke dood van George Floyd in deze staat in 2020, als gevolg van het handelen van een politieagent, bracht wereldwijd een beweging op gang waarin (de gevolgen van) racisme en ethnocentrisme worden besproken. Ook in de kerk. In het materiaal van dit jaar wordt gekeken naar de rol van de kerk en gebeden om eenheid.

De jaarlijkse gebedsweek vindt plaats van 15 tot en met 22 januari 2023.

Op zondag 22 januari is er de jaarlijkse oecumenische viering, deze vindt plaats in onze H. Willibrordkerk in Achter-Drempt. De viering begint om 10.00 uur. Voorgangers zijn Dominee Karin Spelt en pastoraal werker Carin Timmerman.

Bid mee tijdens
 de Week van gebed voor eenheid

www.weekvangebed.nl

week
 van
 gebed
 voor eenheid

H. Willibrord - Olburgen

Olburgseweg 4; 7225 NB Olburgen, 0575-451279,
 bgg 0575-451454.
 Rekeningnr.: NL42RABO0148900313
 Redactie: jansenmts@gmail.com

Locatieraad/pastoraatgroep

Jan den Hartog, voorzitter, 452815
 Alex Gerritsen 450950
 Anke Pasman, 451261

PCI: email: olburgen@pci12apostelen.nl

Activiteiten voor vrouwen

Op 19 december 2022 organiseren we een 'Potluck' avond in 't Lokaal. Meer informatie volgt via de mail en op de website <https://www.olburgen-rha.nl>

Bieb Olburgen

Het lenen van een boek is gratis. Je hebt een jaar de tijd om het boek weer terug te brengen. Ook hebben we een voorraad boeken voor de verkoop. Deze boeken hoeven niet meer retour, met de opbrengst kunnen nieuwe boeken aangeschaft worden.

Recente aanwinsten

Laura Kelly	Neem mij mee . . . ?
Sandra Brown	Laat in de nacht De obsessie
Lisa Gardner	De overleversclub
Kunzang Choden	Tsomo's Karma
Craig Russell	Adelaarsbloed
Annejet van der Zijl	Fortuna's kinderen
Philip Huff	Wat je van bloed weet
Jan Wagenvoort	Bladeren Buten thuis

Streek in streektaal

Robert Ludlum De tristanstrategie

De boekenuitleen is open op:

dinsdagavond van 18.30 uur tot 19.30 uur
 vrijdagmorgen van 10.30 uur tot 11.30 uur
 Kom eens langs. Al is het maar voor een praatje en een kop koffie.

Kerkdienst gemist via Internet

U kunt de viering rechtstreeks beluisteren via het internet, kijk op: <https://www.12apostelen.nl/index.php/vieringen/>. Dit geldt voor de reguliere vieringen en ook voor huwelijksvieringen, avondwakes, uitvaartdiensten en ander vieringen. De opnames beginnen enkele minuten voor aanvang van de viering en blijven enkele weken na de datum nog te beluisteren en te downloaden.

Kerkbalans

Bij deze *Onderweg* is een inlegvel toegevoegd met informatie over de actie Kerkbalans. Het is waarschijnlijk de laatste keer dat u nog bij kunt dragen voor het in stand houden van de kerk in Olburgen.

Rooster

Weekendviering op:

20 november: eucharistieviering (Ceciliafeest)
 10 december: eucharistieviering
 25 december: 10.00 uur: eucharistieviering (laatste eucharistieviering in onze parochiekerk)

Collectanten

20 november: Jan den Hartog
 10 december: Jan Baars
 25 december: Joost Langenhof

Lectoren

20 november: Anke Pasman
 10 december: Cilia Langenhof
 25 december: Thea Lebbink

Kosters

20 november: Betsie Verhoeven
 2 december: Theo Damen
 10 december: Jan Baars
 25 december: Joost Langenhof

Bloemversiering

19 nov. – 2 dec: Diny en Leonie
 3 dec. – 16 dec: Thea en Gerda
 17 dec. – 30 dec: Yvonne en Til

Dames- en herenkoor

Repetities: 22 november, 29 november, 6 december, 13 december en 20 december
 Gezongen vieringen: 20 november, 10 december en 25 december

Intenties

Omdat de viering van 9 oktober 2022 niet doorgegaan is, zijn de geplande intenties van deze datum verdeelt over onderstaande data.

20 nov.: Mientje Beijer-Koster, Anny Gieling, Annie Gosselink-Pasman en Albert Gosselink, Robert Vallen, Rie Gosselink-Harms en Ton Gosselink, Harry en Grada Gerritsen-Reulink, Willemien Horstink-Groot Koerkamp en Jan Horstink, Jan Egging en Marietje Egging-Houtman, Mientje Schotman

10 dec.: Jan Egging en Marietje Egging-Houtman, Rie Gosselink-Harms en Ton Gosselink, Hendrikus Baars, Robert Vallen, Anny Gieling, Willemien Horstink-Groot Koerkamp en Jan Horstink, Harry en Grada Gerritsen-Reulink, Mientje Beijer-Koster

25 dec.: Harry en Grada Gerritsen-Reulink, Antoon Gosselink en Truus Gosselink-Steeverink, Anna Franken, Gradus en Dinie Baars, Hendrikus Baars, Mientje Schotman, Willemien Horstink-Groot Koerkamp en Jan Horstink, Jan Wigman en Willy Wigman-Reijers, Jan Schotman en Dora Schotman-van Hal, Mientje Beijer-Koster, Gerard en Ron Gosselink, familie van de Pavert en van Leussen, Jan Egging en Marietje Egging-Houtman, Anny Gieling

Kopij

Sluitingsdata inleveren kopij voor Olburgen/Rha: (uiterlijk 20.00 uur):
 Jaargang 11:
 Nummer 2: 19 december 2022
 Nummer 3: 6 februari 2023
 E-mailadres: jansenmts@gmail.com

Stichting Vrienden van Dora Visser

Maandelijks is er in de kerk van Olburgen een eucharistieviering. De viering begint om 15.00 uur.
 2 december pastoor Marc Oortman
 6 januari vicaris Hans Pauw
 3 februari pastor Paulus Tilma
 3 maart pastor Marcel Smits
 7 april diaken Theo ten Bruin (kruisweg)

De kruisweg zal de laatste viering onder auspiciën van de Stichting Vrienden van Dora Visser zijn. Zie pagina 6.

H. Willibrord - Steenderen

Bronkhorsterweg 2F, 7221 AC Steenderen
 Secretariaat: Azaleastraat 14, 7221 AZ Steenderen
 Tel.: 0575 452101; b.g.g. 06 16066571
 email: mariaschut@kpnmail.nl
 Rekeningnr.: NL28RABO0148991939
 Redactie: mariaschotman@gmail.com

Locatieraad Trudi van der Weijden, vz.; Trees Huis in 't Veld, pm.; Nel Verheul, secr., 470596, familie.verheul@kpnmail.nl; Willie Geurts, geb.

Pastoraatgroep Marijke Steemers, Maria Schut, secr. 452101, mariaschut@kpnmail.nl; Annie Willemsen, Maria Schotman, vz.

PCI: email: steenderen@pci12apostelen.nl

Ontspanningsmiddag 8 oktober

De jaarlijkse ontspanningsmiddag in Het Anker was een groot succes. Een middag vol gezelligheid, aangeboden aan alle mensen die bezocht worden door de HVD van de protestantse kerk en de bezoekgroep van onze geloofsgemeenschap. Naast onderlinge ontmoetingen kon men luisteren en kijken naar verhalen en muziek van Jan en Gemma Alfrink.

Verhalen verbinden, maken de wereld boeiender, geven troost en plezier. Dominee Hubertien Oostdijk nam de rol van gastvrouw voor haar rekening en trapte af met een welkomstwoord. Ze noemde speciaal de vrijwilligers, die al jarenlang als een geoliede machine zorgen voor de hele organisatie van de ontspanningsmiddagen. Er werd een kaars aangestoken voor alle mensen die het afgelopen jaar zijn overleden ten teken dat ze voortleven in onze herinneringen. Net als voorgaande jaren werd de middag afgesloten met een gezamenlijke broodmaaltijd en heerlijke soep.

Kom, Kom d'r in 16 oktober

Rozen, kaarsgeur en 2gether; lees meer op pagina 7 over dit nieuwe initiatief!

Oecumenische dienst 9 oktober

In een goed bezette Remigiuserk met gelovigen van beide kerken werd er een inspirerende dienst gehouden met als thema: 'Doe wat je kunt.' Er gebeurt zoveel in de wereld waar je geen invloed op hebt. Doe dan wat je kunt, alle beetjes helpen. Het hoeft niet altijd met geld te zijn, maar een vriendelijk woord, een uitgestoken hand, kortom: oog voor de mensen om je heen. Zangers van beide kerken ondersteunden de liederen en zongen ook meerstemmig. Na afloop werd er gezellig nagepraat.

Allerzielen 2 november

Dit jaar was de Allerzielenviering op de dag zelf, namelijk woensdag 2 november. Pastor Baneke ging voor in de eucharistieviering waarin voor alle overledenen van het afgelopen jaar een kaars werd aangestoken. Na afloop gingen allen naar de verlichtte begraafplaats waar ieder een lichtje op een graf kon zetten. De graven werden gezegend en het koor zong enkele liederen.

Vrijwilligersdag 23 oktober

Na twee jaar konden we weer alle vrijwilligers uitnodigen om ze in een gezellig samenzijn te bedanken voor hun inzet.

Ook dit jaar werd er een groep in het zonnetje gezet en wel de woord- en communiedienstgroep en de lectoren. Trudi van der Weijden sprak de groep toe. Ze zei onder andere: 'Respect is één van de betekenissen van de rode roos.'

Daarom voor ieder van jullie een rode roos.' Jammer genoeg was niet iedereen aanwezig van de groep, maar zij kregen de bijbehorende roos thuis gebracht. Het was na de viering, waarin Wil Matti voorging, een gezellige boel in het Kerspel met luxe hapjes en drankjes.

Festival of Lessons and Carols

18 december 15.30 uur

Het gemengd koor en de cantorij van de protestantse gemeente zingen samen op zondag 18 december om 15.30 uur in de Remigiuserk. Het zijn liederen uit de Anglicaanse traditie verwant aan het getijdengebed.

Nieuwjaarsreceptie 8 januari

Op zondag 8 januari is na de kerkdienst de nieuwjaarsreceptie. Hopelijk kan deze na twee jaar weer gehouden worden. U bent van harte welkom.

Familieberichten

Op 10 oktober is **Alphonsius Dominicus** Damen overleden op de leeftijd van 70 jaar.

Op 16 oktober is **Wilhelmus Bernardus Notten** overleden. Wim is 83 jaar geworden.

Wij wensen de nabestaanden veel sterkte in deze moeilijke tijd.

Koffiedrinken

Zondag 11 december

Schoenendoosdienst zondag 29 januari 2023

Om de twee jaar organiseren we een oecumenische dienst die in het teken staat van de schoenendoosactie. Deze oecumenische dienst zal plaatsvinden op zondag 29 januari 2023 om 9.30 uur in onze kerk.

In de volgende *Onderweg* komt meer informatie (of kijk alvast: www.schoenendoosactie2022.nl) maar u kunt misschien nu vast spulletjes verzamelen...

H. Willibrord - Vierakker

Vierakkersestraatweg 31, 7233 SE Vierakker, 0575-441286,
info@demooistekerk.nl; www.demooistekerk.nl
Secretariaat: donderdag 10.00 – 10.30 uur
Rekeningnr.: NL40RABO0366417029
Rekeningnr.: NL86RABO0327465948 (restaurantie)
Redactie: j-m.holtslag@tele2.nl

Locatieraad Charlotte Bonga, vz., pm., 441261;
Jan Marijnissen, 441276; Valentijn van Waalwijk,
06 83124367.

Pastoraatgroep Michel Roording, 0630727690.

PCI: email: vierakker@pci12apostelen.nl

Gedoopt!

Zondag 23 oktober is gedoopt: **Elise Mayumi Marie**, dochter van Michael van Lith en Béatrice Bonga. Zij werd gedoopt door pastoor Fred Hogenelst. Lees het volledige verhaal (inclusief een interessant lesje geschiedenis in de notendop) op de **Kids & Teens** pagina, pagina 16!

Verslag locatieraad

Verslag locatieraad en afvaardiging van de kerkenraad van de Protestantse gemeente te Wichmond

Op donderdag 22 september jl. was de locatieraad te gast op de pastorie van de PKN. Doel van de bijeenkomst was om hernieuwd met elkaar kennis te maken, de actualiteiten bij beide kerken door te nemen en te inventariseren wat we met elkaar al doen en wat daar nog meer bij zou kunnen. Verheugd constateerden we dat er al veel gezamenlijk met elkaar wordt ondernomen.

Voor de lezer van *Onderweg* wellicht ook aardig om te weten. Daarom hierbij een korte opsomming.

- ⇨ In maart en september zijn er diensten die voorbereid en uitgevoerd worden door leerkrachten en kinderen van school "De Garve" in samenwerking

met voorgangers uit de twee kerken. Deze samenwerking met de school is uniek te noemen!

- ⇨ Voorafgaand aan de feestweek in augustus is er een openluchtviering, om en om bij één van de twee kerken.
- ⇨ Palmzondag maken de kinderen tijdens de viering een Palmpasentok. Daarna gaan ze vanaf onze kerk in optocht door het dorp naar de Protestantse kerk. Ook dit wordt georganiseerd in samenwerking met de school
- ⇨ Wereldgebedsdag op de eerste vrijdag in maart is door corona een beetje in het slop geraakt. Dit gaan we nieuw leven inblazen.
- ⇨ In de vastentijd zijn er vesperdiensten om en om in beide kerken.
- ⇨ De Ludgerviering op 26 maart (de sterfdag van de H. Ludger) heeft een oecumenisch karakter.
- ⇨ Iedere eerste en derde dinsdag van de maand is er koffiedrinken bij de Protestantse kerk.
- ⇨ De bakwedstrijd in september is een nieuwe, zeer geslaagde, activiteit. Daar gaan we een traditie van maken!
- ⇨ Ongeveer vier jaar geleden is veel energie gestoken in een musical. Dit was een doorslaand succes dat voor herhaling vatbaar is.

Naast bovenstaande activiteiten staan ook nieuwe projecten op stapel.

Zo is de dominee, Ds. Tim Wiersum samen met de dominee uit Vorden, Ds. Ruben den Hertog, bezig met een opvoering van het Marcusevangelie volgend jaar (in 2023 rond Pasen). Hier zouden ook onze parochianen aan mee kunnen werken. Als u belangstelling hebt laat het ons weten, dan kunnen we één en ander coördineren.

Ook nieuw is dat in de week van de eenheid van de Christenen – dit is de derde week van januari – een gezamenlijke viering wordt gehouden. Deze viering zal zijn op zaterdag, 21 januari om 17.00 uur in onze kerk.

Na afloop van de viering is er aansluitend een nieuwjaarsreceptie.

Nieuwjaarsreceptie

De nieuwjaarsreceptie, ook voor leden van de PKN in Wichmond, is op zaterdag, 21 januari, aansluitend aan de oecumenische viering om 17.00 uur. Van harte welkom!

Kerstlunch

Het zijn roerige tijden: in de wereld maar ook wat dichterbij huis. Daarom willen we in de kersttijd (de tijd om bij elkaar te zijn en de verbinding met elkaar te zoeken) een kerstlunch organiseren. Voor meer informatie verwijzen wij u naar onze bijlage bij *Onderweg*: Van Eigen Akker.

Kerstconcert

Kerstconcert van het Koninklijk Zutphens Mannenkoor.

Vrijdag, 23 december om 19.30 uur.
Entree gratis; vrije gift wordt op prijs gesteld

Openstelling tweede kerstdag

Zoals ieder jaar staan de deuren van de mooiste kerk van Gelderland ook dit jaar op tweede kerstdag wijd open. De kerk zal als vanouds prachtig versierd zijn en ook aan de twee kerststallen zal veel aandacht zijn besteed. Beide zijn zeer verschillend. De een is een klassieke kerststal ooit geschonken door de Fraters uit Borculo, de andere kerststal is van Oostenrijkse makelij en bestaat uit zo'n 120 beeldjes van o.a. een oase, wuivende palmbomen en heel veel meer. De kerststal is destijds, meegenomen door pastoor Ter Heerdt tijdens een studiereis naar Spanje en is werkelijk erg bijzonder. Valentijn van Waalwijk komt met zijn gitaar en het verleden wijst uit dat het mooie muzikale momenten oplevert, met onverwachte inbreng van bezoekers. Maar er is meer. Nieuwsgierig? Kom tweede kerstdag naar Vierakker en ervaar de schoonheid en warmte van wat de mooiste kerk van Gelderland te bieden heeft.

De kerk is open van 12.00 – 16.00 uur.

Tabernakel en godslamp in Keijenborg

Ons
erfgoed

De godslamp en het tabernakel in de Keijenborgse H. Johannes de Doperkerk dateren beide uit de negentiende eeuw. Beide liturgische voorwerpen deden eerder dienst in de voormalige waterstaatskerk, waarin de Keijenborgse gelovigen bijeenkwamen van 1842 tot 1932. Deze waterstaatskerk was gesitueerd naast de huidige kerk, en werd in de jaren zestig van de vorige eeuw afgebroken. Toen de huidige H. Johannes de Doperkerk in 1932 werd ingewijd, waren veel kostbaarheden uit de oude kerk in de nieuwe ondergebracht, waaronder dus de godslamp en het tabernakel.

De godslamp stamt uit 1865 en is gemaakt van geel- en roodkoper. De lengte van de lamp is 70 centimeter. Het verhaal is dat de godslamp in 1865 geschonken werd door 'J. Mentink en huisvrouw'. Al 90 jaar lang hangt de godslamp aan een lange ketting een paar meter voor het tabernakel. Het mystieke rode licht dat het afgeeft is op zijn mooist als de overige lampen uit zijn.

Het tabernakel dateert uit 1895 en maakt onderdeel uit van het neogotische hoofdaltaar. Dit schitterende altaar, dat rijk versierd is met verschillende Bijbelse taferelen, is gemaakt in het atelier van F. Stoltzenberg in Roermond. Aan dit altaar werd de mis gevierd volgens de Tridentijnse ritus: de priester naar Christus gericht en met zijn rug naar de gelovigen.

Na het Tweede Vaticaans Concilie kwam er een nieuw altaar op het priesterkoor en verloor het oude altaar zijn functie, behalve dan die van het tabernakel. Op de deuren van het tabernakel, die zich precies in het midden van het altaar bevinden, staan twee knielende engelen, de rand is versierd met korenaren, druiventrossen en wingerd. Het altaar kostte in 1895 vijfduizend gulden, een heel bedrag toentertijd. Maar het behoudt altijd zijn waarde: meerdere generaties hebben de schoonheid ervan al kunnen ervaren.